

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznika. — Inzerati do 50 peti vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inzerati peti vrsta Din 4.-. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inostranstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knašičeva ulica štov. 6.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR: Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska a. telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: „Ob katedraru 181. Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

V Španiji vedno večji kaos:

Madridska vlada odstopila

Nova ofenziva upornikov, ki so vladne čete povsod potisnili nazaj, je izzvala veliko zmedo — Giral je ponoči sestavil novo vlado, v kateri sodelujejo vse levičarske skupine

Madrid, 1. avgusta. p. Nova ofenziva upornikov je izzvala v vladnem taboru veliko zmedo. Dejstvo, da dobivajo uporniki letala, orožje in municijo iz inozemstva, je v veliki meri prekrizalo račune madridske vlade, ki je upala, da se bodo uporniki, ko ne bodo imeli več municije, udali brez boja ter da se bo na ta način mogoče izogniti bratomor-nemu prelivanju krvi. Zato tudi vladne čete niso nadaljevale svoje zmagovalne ofenzive, čeprav bi bile z lahkoto porazile umikajo-če se upornike. Sedaj pa je vlada sama v zadregi. V njenem lastnem taboru so nastala nesoglasja. Eni so nezadovoljni, ker je vlada prepočasno nastopala proti upornikom in ni dovolj energično zatrla upora, drugi pa smatrajo, da je stvar vlade že izgubljena. V Madridu je vladala večeraj popolna zmeda. Naposled je prišlo do ostavke vlade. V teku noči je dosedanji predsednik vlade ge-neral Giral sestavil novo vlado, v kateri so zastopane vse levičarske skupine, ki tvorijo ljudsko fronto. Nova vlada je sestavljena

takole:

ministrski predsednik in minister morna-
rice: Giral;
zunanj minister: Augusto Barcia,
finančni minister: Erico Ramos;
notranji minister: general Pozas;
prosvetni minister: Francisco Balaz,
minister pravde: Manuel Blasco Garzon;
minister javnih del: Antonio Belas;
minister za delo: Huan Jusi;
kmetijski minister: Mariano Rina Hunes;
minister za trgovino: Basido Alvarez Buila;
prometni minister: general Fernando de
Los Rios;
vojni minister: general Castejo.

Nova vlada je v teku noči prevzela pose-
le in odredila novo mobilizacijo, ob enem pa
je poslala proti upornikom vse razpoložljive
čete.

Uporniki prešli v ofenzivo na vseh frontah

**Po zadnjih vesteh so zadali vladnim četam
nove hude poraze**

PARIZ, 1. avgusta. z. Po vesteh, ki so v
teku noči prispeli iz Španije, se vidi, da
uporniki napredujejo na vseh frontah.
Okrepjeni s številnimi letali so pričeli ge-
neralno ofenzivo. Vladne čete so se morale
povsod umakniti. Največje važnosti za vlad-
do je izguba grebena gorovja Guadarrama,
ki so ga v teku noči zavzeli uporniki ter pre-
gnali vladne čete daleč nazaj proti Madri-
du. Tudi pri Oviedu so uporniške čete pre-
magale vladne čete, ki se umikajo z velikimi
izgubami. Upornikom se zelo pozna, da imajo
sedaj na razpolago dovoljno število let-
al, ki prodirajo operacije vojske. Po zad-

njih vesteh je vsa severno zapadna Španija
in vse ozemlje vzdolž portugalske meje v
rokah upornikov. Uporniška letala so se-
strelila šest vladnih letal ter bombardirala
vladne kolone, ki so bile iz Madrida posla-
ne na pomoč. Uporniki so v Sevilji po vzor-
cu Italije osnovali tako zvano mrtvaško le-
talsko eskadrilo. Piloti teh letal se morajo
obvezati, da se bodo z letali, ki so obložena
z najhujšimi eksplozivi, vrgli na vsak objekt,
ki bi ga bilo treba pognati v zrak, ne glede
na to, ali pri tem izgube življenja. Za ta
oddelek se je doslej javilo že nad 30 pilo-
tov.

Italijanska letala za upornike

Včeraj je prispelo v Rabat še 14 italijanskih letal

PARIZ, 1. avg. AA. DNB: Po vesteh, ki
so prispeli semkaj je prišlo v Rabat še
ostalih 14 italijanskih letal istega tipa kot
sta bila letala, ki so se ponesrečila v fran-
coskem Maroku.

Pariz, 1. avg. AA. DNB: Letalsko minist-
stvo je izdalo ukaz, s katerim se prepovedu-
je zasebnim letalom leteti ob špansko fran-
coski meji in sicer v zoni 20 km od meje.
Za posebne polete je potrebno dovoljenje
letalskega ministrstva.

Pariz, 1. avg. AA. DNB: Štirje angleški pi-
loti, ki so s 4 Fokkerji leteli v Lisabono in
med tem pristali v Bordeauxu, so večeraj
energичno protestirali, ker so njihov polet
prekinili. Piloti izjavljajo, da je bil njihov
polet dovoljen že pred 5 tedni in da je šlo za
ustanovitve nove letalske proge med Lisa-
bono in Londonom. Piloti trde, da niso ime-

li namena letati v Španijo.

Madrid, 1. avg. AA. Reuter: Zelo hude
borbe za Madrid, ki trajajo že več dni, se
še nadaljujejo z vso ostrino.

Oviedo, 1. avg. AA. Reuter: To mesto je
že zmeraj v rokah upornikov. Oddelek ru-
darjev, ki so zvesti vladni neprestano bom-
bardirali in napadali mesto.

Lizbona, 1. avg. DNB: Radijska postaja v
Granadi poroča, da sta večeraj dve vladni le-
tali bombardirali mesto. Škoda je neznatna.
Uporniška letala so se takoj dvignila, pre-
gnala letali in eno sestrelila. Radijska po-
staja v Tetuanu poroča, da general Escan-
ic nadaljuje s pohodom nad Madrid in da so
čete upornikov uničile oddelke milice ljud-
ske fronte pri Guadarrami. Pri tem so za-
plenile več topov in nekaj strojnic. Na
vladni strani je bilo ubitih 40 oseb.

Italijanski prestolonaslednik v Berlinu

Njegovemu obisku pripisujejo politično ozadje

Berlin, 1. avg. o. Danes popoldne ob
16 je prispel preko Monakovega v Berlin
italijanski prestolonaslednik s svojim
spremljevalcem. Na letališču so ga sprejeli
italijanski propagandni minister Alfieri,
ki je prišel na olimpiado, italijanski po-
slanik, nemški zunanji minister Neurath

in drugi zastopniki nemške vlade. Uradno
se zadržuje da je njegov prihod v Berlin
privatnega značaja. V političnih krogih
pa je njegov prihod izzval velik entuziaz-
mo in nihče ne veruje, da bi prestolona-
slednik ne imel kakih posebnih diplomati-
skih nalog.

60 milijard je izdala Nemčija za oboroževanje v enem letu

Zanimive ugotovitve v francoskem parlamentu

Pariz, 1. avgusta. AA. Havas: Na več-
ravnji seji parlamenta je v nadaljevanju
svojega govora Gaston Bergery podčrtal,
da je Nemčija za svoje oboroževanje v
zadnjem letu izdala 60 milijard frankov.
Francija ne sme ostati indiferentna na-
pram temu dejstvu. Francija zagovarja
tezo, da naj oboroževanje celo omeji.
Ljudska fronta v Franciji mora prevzeti
inicijativo zato, da naj se podpišejo me-
narodne pogodbe za omejitev oborože-
vanja.

Za njim je govoril voditelj republiken-
ske unije Louis Marin. V svojem govoru

je podčrtal bistveno potrebo Francije, da
naj se podpiše nova lokarnaška pogodba,
ki bo zopet ščitila meje Francije in Bel-
gije kakor je to bilo v prejšnji lokarnski
pogodbi.

Schmeling : Bradock

Newyork, 1. avg. AA. DNB: Velika bor-
ba med Schmelingom in Bradockom za sve-
tovno prvenstvo se bo vršila dne 24. sep-
tembra. Neka filmska skupina je ponudila
doslej nedoseženo svoto 50 milijonov dolar-
jev, (dve in pol milijarde dinarjev), če lahko
ta match monopolizira za svoje filme.

Italijanski izgovor

Rim, 1. avgusta. o. Agenc. Stefani ob-
javila komunikacijo, v katerem priznava, da
so letala, ki so jih zaplenili v francoskem
Maroku, italijanskega porekla. Zanka pa,
da bi jih bila italijanska vlada poslala
španskim upornikom. Italijanska vlada je
v pogledu španije strogo nevtralna. Gre
za letala, ki jih je kupil v Italiji general
Franco kot privatnik. S tako prodajo pa
italijanske tovarne letal niso v ničemer kr-
šile mednarodnih določb.

Maroške čete v Španiji

LONDON, 1. avgusta. z. Po vesteh iz
Gibraltara so uporniki v teku večerajšnje-
ga dne s pomočjo letal prepeljali v Španijo
večje oddelke maroških čet. Te čete so bile
tako odposlane v Seviljo, odkoder sedaj
prodirajo proti severu. Uporniki so tudi na
južni Španiji zmagovali in prodirajo na vsej
črti.

Že 18 km pred Madridom?

PARIZ, 1. avgusta. z. Po nepotrjenih ve-
steh, ki so davi prispeli semkaj, so upor-
niki dosegli pred Madridom veliko zmago
in so na enem kraju samo še 18 km oddalje-
ni od Madrida. Zagrozili so, da bodo mesto
bombardirali, če vlada takoj ne odstopi in
izroči oblasti upornikom.

Španski poslanik v Budim- pešti na strani upornikov

Budimpešta, 1. avgusta. AA. DNB: Špan-
ski odpravnik poslov v Budimpešti je sporo-
čil zunanjemu ministru v Madrid, da je kon-
zulat in poslanstvo stavil na razpolago pro-
vizorno vlado v Burgosu.

Uporniki aretirali franco- skega vojaškega atašeeja

Pariz, 1. avg. AA. Današnji Figaro
poroča, da je francoski vojaški ataše v
Madridu polkovnik Joard, ki je obenem
akreditiran tudi v Lizboni, bil na poti iz
Lizbone v Madrid zadržan in aretiran od
upornikov v Avili. Sedaj je zaprt v tamos-
nji ječi.

Sámomor poveljnika upornikov v Cordobi

Madrid, 1. avgusta. AA. Havas: Izve se
da je vodja upornikov v Cordobi polkov-
nik Terchioage napravil sámomor. Pove-
ljeval je afriškim četam, ki so se v letu
1934. vkrcale v Gihonu.

Boji v Addis Abebi

Rim, 1. avgusta. AA. DNB: Po vesteh
iz Addis Abebe so bile izgube italijanskih
čet pri napadu Abesincev na Addis Abebe
neznatne. Abesinski uporniki so imeli nad
1000 mrtvih. Istočasno bi namreč moral
ras lmr napasti iz Akakia, toda italijan-
ski bombarderji so razgnali njegove čete
predno je mogel preiti v napad. Ta napad
je organizirala tuja propaganda. Uporni-
kom je bilo rečeno, da ni v mestu dovolj
hrane in bencina za letala.

Vesti z olimpijade

Berlin, 1. avg. AA. Havas: Ameriški olim-
pijski odbor je obvestil nemški tisk, da se
pri današnjih svečanostih danes ne bo po-
klonila ameriška zastava, ker zakon o ustroj-
stvu vojske v Ameriki tega ne dovoljuje.

Berlin, 1. avg. AA. Havas: Mednarodni
olimpijski odbor je sklenil razposlati vsem
olimpijskim odborom okrožnico, v kateri bo
svetoval, da naj predlagajo za Nobelovo
nagrado miru grofa Pierrea de Coubertina,
ki je ustanovitelj modernih olimpijskih
iger.

Berlin, 1. avg. AA. Havas: Ker je bilo iz-
glasana, da se bo prihodnja olimpijada vr-
šila v letu 1940 v Tokiu, je Finska postavila
svojo kandidaturo za olimpijado v letu 1944.

Francozi bodo studirali rusko letalstvo

Pariz, 1. avg. AA. DNB: Parlamentarni
odbor za letalstvo je sklenil, da pošlje v
Sovjetsko Rusijo svojo delegacijo, ki naj
prouči položaj sovjetskega letalstva.

Japonska krši pomorski sporazum

Tokio, 1. avg. Japonska vlada je ob-
vestila Veliko Britanijo, da ne bo odstra-
nila iz službe onih podmornic, ki bi jih mo-
rala po pomorskem dogovoru odstraniti.

Mariborski teden je odprt

**Revija mariborskega gospodarstva in kul-
turnega udejstvovanja vabi k ogledu**

Maribor, 1. avgusta.
Na svečan način je bil danes odprt pe-
ti jubilejni Mariborski teden. Predsednik
dr. Lipold je v svojem otvoritvenem govo-
ru pozdravil visokega pokrovitelja kralje-
viča Andreja, ki ga je zastopal koman-
dant mesta general Milenković, zastopni-
ka ministra trgovine in bana dravske ba-
novine podbana dr. Majcena. Škofa dr.

Tomazič in druge odličnike, ki so se zbra-
li pri otvoritvi. Prirediteljem je nato v
imenu ministra trgovine čestital podban
dr. Majcen, nakar je govoril še škof dr.
Tomazič. Zbrani gostje so si nato ogledali
razstave, ki so odlično organizirane in na-
zorno prikazujejo gospodarsko in kulturno
delovanje ob naši severni meji.

Slovenski planinci naskočijo Matterhorn

Nocoj odpotuje večja ekspedicija SPD v Švico

Ljubljana, 1. avgusta
Na kongresu slovenskih planinskih dru-
štev v Varšavi je bil med našimi in polski-
mi turisti sklenjen nekak dogovor da bodo

priredili znanstvene ekskurzije in ekspedi-
cije v težje pristopne gorske predele po
raznih krajih sveta. Za letoš je bilo zami-

ljeno pogorje Taurus v Mali Aziji. Ker pa
so nastale homatije zaradi dardaneškega
vprašanja, je turška vlada vsako ekspedicio
preprečevala in tako je zamišljeni načrt pro-
padel. Da pa naši turisti ne ostanejo brez
treninga in da se naši plezalci še bolj iz-
vežbajo za bodočo ekspedicio, je SPD skle-
nilo poslati svoje najboljšie alpiniste v Švi-
co, da pri vzponih na tamošnje veličastne
gorske velikane preizkusijo svoje moči ter
se izurijo v plezanju v snegu in ledu. Za
izhodišče si je ekipa izbrala Zermatt.
Svetovno znano središče mogočnih gora Gor-
nija Walisa.

Akcija SPD je našla precej razumevanja
in prijavo se je več naših najboljših ple-
zalcev, katerim se je priključila še skupina
drugih turistov. Iz Ljubljane odpotujejo v
Švico plezalci Modoc, Režek, Hvasija in inž.
Avčin, katerim se pridruži tudi predsednik
zagrebškega „Sijemenc Jakšić. Jeseniško
skupino tvorijo More, Frelih in Jože Čop;
te trije sta se pa pridružil tudi Ljuba-
ličanca Bizjak in dr. Stane Tominec. Iz
Celja odpotujejo znani naš plezalec in pla-
ninski pisec Kopinšek, inž. Lavrenčič in ga-
lavdek. Vsi ti bodo naskočili razne vrhove,
tako Monte Rosa, Breithorn, Matterhorn itd.,
a izletniki, ki se jih je plezalec pridruži-
lo osem, se bodo vpleli na lažje dostopne
vrhove. Naši plezalci in izletniki odpotujejo
danes pomoči ob 1.35. Želimo jim mnogo
uspeha!

Srez škofja Loka

**S 15. avgustom se dosedanja sreska izpostava
spremeni v samostojno sresko načelstvo**

Kr. banska uprava poroča:
Z uredbo gospoda ministra za notranje
posle z dne 22. julija 1936, III. br. 26208 je
bil osnovan za področje sreske izpostave v
Škofji Loki samostojen srez s sedežem v
Škofji Loki in ukinjen metliški srez, čigar
teritorij se priključuje srezu Črnomelj.
Metliško sresko načelstvo preneha s po-

slovanjem dne 14. avgusta t. l. tako, da pre-
ide njegova kompetenca na sresko načelstvo
v Črnomlju, dne 15. avgusta 1936. Prav tako
se izloči dne 14. avgusta 1936 teritorij sre-
ske izpostave v Škofji Loki srezu Krenj
in prične posloovati sresko načelstvo v Škof-
ji Loki dne 15. avgusta 1936.

Zahteve monopolskega delavstva

Beograd, 1. avg. p. Zastopniki Delav-
skih zbornic in Zveze monopolskih delav-
cev so bili danes pri generalnem direktor-
ju monopolske uprave dr. Markoviću, ki
so mu obrazložili zahteve monopolskih
delavcev. Predvsem bi bilo treba odpraviti
redukcijo delovnih dni v tobačnih tovar-
nah, ker so mezde tako nizke, da z njimi
delavstvo komaj izhaja, tudi če je zapo-
sleno vse dni v tednu. Nadalje zahteva
delavstvo, da se delavci in delavke, ki so

si že pridobili pravico do pokojnine, do-
jansko vpkokijo in da se na njihova me-
sta namestijo nove moči. Začasnim de-
lavcem bi se morala priznati stalnost v
smislu pravilnika. Komčno zahteva delav-
stvo pravilnik o minimalnih mezdah. Dr.
Marković je sprejel delavske zahteve na
znanje in je objubil, da bo monopolska
uprava storila vse, tako da bo delavstvo
zadovoljno.

Pravilnik o volitvah v bratovske skladnice

Beograd, 1. avg. p. Na zahtevo rudar-
skih organizacij je bil v ministarstvu za
šume in rudnike sestavljen pravilnik o
volitvah delegatov za krajevne skupščine
bratovskih skladnic za krajevne upravne
in nadzorne odbore ter za razsodišča pri
rudarskem zavarovanju. Načrt pravilni-
ka so že poslali vsem organizacijam, ru-
darskim glavarstvom in delavskim zbor-
nicam v proučitev. Skicirana je bila tudi

posebna anketa, ki so na njej razpravljali
o tem načrtu. Vršila se je v poskoku
glavne bratovske skladnice v Beogradu
pod vodstvom načelnika ministrstva za
šume in rudnike Milivoja Petkovića. Na-
čelnik je po anketi izjavil novinarjem, da se
bodo delavcem s tem pravilnikom izpolnile
njihove želje glede volitev delegatov za
bratovske skladnice.

Odlični nemški gospodarstveniki na potovanju po naši državi

Beograd, 1. avg. p. V ponedeljek pri-
spejo iz Düsseldorfa v Beograd tamkaj-
šnji župan dr. Wagenführer, predsednik
düsseldorfске trgovinsko-industrijske zbor-
nice dr. Selmutih, predsednik pokrajinske
vlade dr. Schmidt in še nekaj drugih
uglednih osebnosti iz tamkajšnjih gospo-
darskih krogov. V Jugoslaviji bodo pro-
učevali gospodarske razmere, hkratu pa
bo njihovo potovanje izščitnega znača-

ja. Na Oplencu se bodo poklonili na gro-
bu kralja Aleksandra. Ko se bodo vrnili v
Beograd, jim bo predsednik občine priredil
banket, v torek pa že odpotujejo dalje
preko Sarajeva, Dubrovnika, v Kotor in
Cetinje, od tam pa nazaj vzdolž Dalmaci-
je na Bled. V Beogradu se zaradi njihove
ga priroda že sedaj mudi jugoslovanski
generalki konzil v Düsseldorfu Božo Pan-
tić.

Kaj prav za prav hočejo?

Nekatere ugotovitve glede na „Slovenčev“ razburjanje v zvezi z letalsko nesrečo

Ljubljana, 1. avgusta. Se od nesreče smo oddaljili vsako polemiko s „Slovencem“ in „Slovenskim domom“ o letalski nesreči in nismo odgovarjali niti na kaznivske obdolžitve, da smo skušali spraviti preiskavo na napačno sled, kajti novinarji, ki tako brez vesti oboje svoje tovariše in ki tako malo cenijo ugled novinarskega stanu kakor pisci teh obdolžitve, pa ne morejo pričakovati, da se bo kdo spuščal v polemiko s njimi. Toda taš to, da nismo hoteli z njimi polemizirati, jih očitno najbolj boli in nas neprestano še štirinajst dni izživajo. Prav tako, kakor doslej, bomo odklanjali polemiko z njimi in jim tudi ob tej priliki ne bomo privoščili veselja, da smo se končno oglasile. Potrebne so le nekatere ugotovitve zaradi javnosti.

O nesreči smo poročali po svoji poklicni dolžnosti na podlagi vseh podatkov, ki smo jih pač mogli dobiti. O vzrokih nesreče si nismo ustvarjali svojega mnenja, ker nismo strokovnjaki, pač pa smo o njih poročali na podlagi preiskav. Nikogar nismo oboje, ne dolžili, da je kriv ali sokrivce nesreče. Tudi namigavati nismo mogli na nikogar, da je zakrivil nesrečo, saj nismo tako brezvestni, da bi lahko izrabljali tako žalosten dogodek ter kovali iz njega politične ali kakršnekoli koptal. Vest nam ne more nitišar očitati. In to je za nas glavno in edino merodajno.

Nismo poklicani, kakor ni noben novinar tudi pri „Slovencu“, da bi presoiali, ali je bila uradna preiskava o nesreči dobra in popolna ali ne. O izidu preiskave ni upravičen nihče soditi, če ni strokovnjak, kajti sicer bi bila njegova sodba pristranska. Če je uvedena stroga sodna preiskava in če so bili zaslišani vsi, ki so odgovorni v naši letalski službi, čemu naj bi se časopisje vznemirjalo javnost z raznimi namigavanji? Človek ne more razumeti, kaj prav za prav hočejo ti ljudje, ki s takšnim sladostrast-

jem gonijo vedno eno in isto. Ali hočejo s svojimi sofizmi morda dokazovati, da so nesrečo zakrivil „Jutrovič Matij“? Ali jim pa morda oboje odgovornost za nesrečo? Kdo je po njihovem mnenju krivec, kar se vedno pišejo, kakor da krivci niso v preiskavi? Komu lahko kaj očitajo? Ali morda na našem letališču niso dovolj vestni, ali niso dovolj vestni v centrali „Aeroposta“? Na kaj ta gospoda sploh oika? Naj pride vendar še s barvo in s imeni na dan.

Pravijo, da bodo o nesreči še govorili. Prav, saj jim tega nihče ne brani, toda naj bi res govorili o nji — če se nima o čem drugim — in ne da vmešavajo v nesrečo naše liste, svojo politiko in zagreznost. Pravijo, da morajo pred sodišče, ako se dožene krivda, pri železniški nesreči, strojevodja, čuvaj itd., ter da morajo prav tako v tem primeru krivci pred sodišče. Prav, ali se kdo temu upira? Ali kdo morda zagovarja krivce? Nedvomno se ne razburjajo odgovorni uslužbenci v naši letalski službi. Kdo se razburja bolj kakor gospoda pri „Slovencu“? Kdo se je začel najprej razburjati? Kdo je trdil stvari, ki so jih dosedanje preiskave že temeljito ovrgle — kdo drugi kakor gospoda pri „Slovencu“? In kdo se je bal pridobiti uradno poročilo o preiskavi, kar pomeni najhujšo obsojdo takega zavijanja in maščevanja.

Kaj prav za prav hočejo, s čim se niso zadovoljni? Ali je še treba koga oblatiti, ali je treba koga obdolžiti pavšalno pred javnostjo? Ali se ravna po pregovoru, da čim delj časa blišči koga, tem več blata se ga prime ter da od vsake klevete ostane na klevetanem vsaj nekaj?

Ker tako radi pišejo o tej zadevi, bodo našli dovolj vzbudbe v teh vprašanjih. Javnost pa bo sodila sama.

Mi smo s tem to žalostno poglavje naših domačih razmer zaključili in hvaležno prepuščamo smešnejše pred svetom „kato-liškemu tisku“.

svojega predstojnika in prijatelja najčistneje oddolžil. Ne samo pri odhodu v dolino, marveč tudi pri pogrebu samem, ki je privabil v Železniki množico Slovencev.

K večjemu počitku so ga položili v zemljo, kjer še počivajo nekateri njegovi vojci. Predvsem njegov oče, predsednik delničnega sodišča Albert Levičnik. Pogreba so se udeležili med drugimi zastopniki banake uprave, svetnika gg. Senekovič in Suša, srbski načelnik iz Skofje Loka g. Ivan Legat, bivši predsednik slovenskega občinskega gg. Josip Hafner in Stevo Sink, ter mnogi drugi, ki so cenili pokojnega kot moža zlatega srca.

Pokojni je bil rojen v Skofji Loki ter je bila njegova mati Franja iz staroznane Balantove družine. Otroška leta še so potisnila malega Franceta v široki svet, najprej na Dunaj, potem pa v razne kraje, kjer je dovršil pokojnik svoje študije (Graz). Vendar je svojemu rojstnemu kraju ostal do konca dober in zvest prijatelj.

Sprehod po živilskem trgu

Ljubljana, 1. avgusta.

Po živilskem trgu se naše gospodinjice radi sprehajajo zlasti v začetku meseca. Tudi danes so imele na njem mnogo opravkov. Kakor zadnje čase vedno je bil trg tudi danes zelo dobro založen in zaseden. Kljub nezanesljivemu vremenu so pripeljale kmetice živila tudi iz daljnih okolice. Nekoliko slabše je pa bil zaseden Sv. Petra nasip, kjer prodajajo krompir in zelje na debelo.

Skrbna gospodinja vselej najprej prouči položaj na vsem trgu in šele potem kupuje. Zato imajo gospodinjice ob dne, ko je trg tako dobro založen, izredno mnogo dela. Gospodinjice ne verjamejo prvi prodajalci, ki žižila po toliko in toliko, temveč vprašujejo in barantajo po vsem trgu dokler ne v resnici še nekoliko ne padejo. Toda baš zaradi tega je jutraj še težko presoditi kakšno so cene, ker tedaj gospodinjice še ne kupujejo. Treba je pa reči, da na našem trgu med kmetičmi prodajalkami in Trnovčankami niso cene nikdar povsem ustajene.

Dokler se gospodinja zanima za zelenjavo in solivje, je cene vselej nekoliko višje, čim pa obrne prodajalki hrbet, že pade vsaj za 50 par. Najbolj ustaljene so pa cene na perutninskem trgu, kjer tudi najnprejnejše barantanje ne zaleže mnogo. Tako so zdaj jajca v splošnem po 175 Din par ali 15 komadov 10 Din, in ker trg ni preveč dobro založen z njimi, barantanje ni ne pomaga. Tudi perutnina je vedno precej draga, zlasti še v začetku meseca. Danes je bil trg nrec dobro založen s perutnino in gospodinjice so se precej zanimale za njo, kakor se pač za vse dobroto, če jih kupujejo ali ne.

Kmetiči sadni trg je še vedno skoraj bolj založen z jagodami kakor z jabolki in hruškami. Malin je letos manj kakor lani, ker jih baje porabijo precej tovarne in nabiralnice jih raje prodajajo naravnost tovarnam ali prekupčevalcem, da jim ni treba ponujati blaga še na trgu. Zdi se malin na našem trgu po 4.50 do 5 Din kg ali liter. Še vedno je nekaj borovnic, ki so pa precej drage, in sicer po 3 Din liter. Po 5 Din je bilo tudi nekaj rdečih jagod. Domača jabolka so po 2.50 Din naprej, hruške na po 3 do 7 Din kg. Najlepše sadje prodajajo branjevi. Najlepše hruške so pri njih po 8 Din, breskve po 10 do 14 Din, grozdje (belo in črno) po 8 Din, brusnice po 5 Din liter, domači naradniki po 4 Din kg, sladka naprka 5 komadov 1 dinar itd.

Na zelenjadnem trgu so bile nekatere vrste solivja in zelenjave danes malo cenejše, ker je bil trg tako dobro založen. Tako se je pocenil strošič fižol na 1.50 Din kg. Pač na so pridelali kiflečarja, ki je najboljš strošič fižol po 3 do 4 Din kg. Zelo poceni so tudi kumare. Velike komade prodajajo po 50 par, za vlačanje pa dobiš 100 komadov za 5 Din. Prodajalke so danes še raje poslušale pri ceni, ker so se bale dežja. Kuničja je precej cvetela in s optimizmom lahko gledamo na jutri, čeprav bo slabo vreme.

Prvi slovenski gasilski red

Maribor, 31. julija. V času, ko so Francozi zasedli naše kraje in ko je kmalu potem postal zopet stari red v mestu Mariboru in njegovi okolici, so pristojna oblastva izdala 18. maja 1820 splošni požarni red, ki je prvič bil objavljen tudi v slovensčini pod naslovom „Ogenj gasilni navod ali naredbanje ogenj gasiti“.

S tem novim požarnim redom so se poslužili Jožefinske in Terezijanske gradbene noredbe, Leseni dimniki so n. pr. morali izginiti v dveh letih, drugače so bili izmenjeni na stroške posestnika uradno. Podobno je bilo s pečmi ob lesenih ali pa s pečmi z vlačnimi odvodji. V mestih kakor v Mariboru so morali trgovci z drvmi, slamo in senom imeti za shranjeve posebne zidane lokale, trgovci s smodnikom so ga morali imeti na zalogi samo 4 funte, ter je moral biti shranjen v posebnih pločevinastih dozah, katere so bile na varnih mestih. Ponočni potniki so morali baklje ugasniti pred lesenimi mestovi. V gostilnah so bile uvedene laterne: kresovi in izkuhanje kuhinja pa je bilo sploh prepovedano. Dimniki se morajo omesti poloti enkrat, pozimi dvakrat. Za kontrolo se je uvedlo požarno nadzorstvo z Zupnikom in enim dimnikarskim mojstrom, ki sta tržirata na leto pregledala vse poslopja ter o stanju poročala politični oblasti.

Vaska hiša je morala imeti trajno pripravljeno kad vode; gospodke hiše, župnišče, tovarne ter cerkve pa vodo v mlakah; zadnja poslopja so morala v svojih zgradbah vzdrževati tudi gasilsko orodje kakor brizgalne s cevmi, letve sekire itd. Gasilsko orodje so si morale nabaviti tudi občine. Na ogenj pa pasijo nočni čuvaji, ki so od Mihaelovega do Jurjevega na nogah od 21, do 4 ure, sicer pa od 22, do 3 ure, in ki alarmirajo o požaru prebivalce z zvonom, ropanjem po durih ter s platom zvona. Gašenje požara vodi politična oblast, okrajni komisar in podobni, pri gašenju pa sodelujejo načelno vsi prebivalci kraja. Po likvidaciji požara uvede kmetija preiskavo, da ugotovi vzroke požara ter način vzdrževanja požarnega dela. Požarni red iz l. 1825 si je moral dva-

krat na leto prebrskati in na to nodeljo po Jurjevem ter na nodeljo po Mihaelovem.

Naš Ogenj gasilni navod ali naredbanje ogenj gasiti je bilo namenjeno sicer vsej slovenski deželi ter ni upoštevalo mest posebej. Načelno pa je za zgodovino požarnih bramb valno, ker vsebuje navodila, da se gasilci razdelijo v gasilske skupine od katerih ostanja ena ogenj po bližnji in daljni okolici, druga dovaja vodo, tretja dovaja gasilsko opremo in orodje, četrta gasi poslopje, pet pa rešuje predmete pogorelece ter jih čuva na terezijanskih navodilih in preko njih na davnih tradicijah.

Prekna pa je pri izvrševanju ogenj gasilnega navoda pokazala zopet, da je bilo v slučaju požara najtežje dobiti zanesljive reševalce in vestne čuvaje, ki bi res reševali in čuvali imovino pogorelece. To dejstvo je med drugimi imel pred oči mariborski okrajni glavar Nord, ki je izdelal na osnovi požarnega reda iz l. 1825, okrožnico, s katero je l. 1852 uredil požarno in gasilsko delo za mesto Maribor ter za okolico s Kamnico, Orešjem, Št. Petrom, Pobrežjem, Radvanjem, Pekrami, Limbušem in Studenci in kateri je med drugim izdal tudi natančneje določila za reševanje in čuvanje imovine pogorelece.

Tako je ugotovil znani zgodovinar profesor Baš v knjigi, ki jo izda prostovoljna gasilska četa v Mariboru za proslavo 65. letnice svojega obstoja. V soboto 1. in v nedežlo 2. avgusta bodo mariborski gasilci imeli svojo slavo. Preko 1000 gasilcev iz vseh krajev države se bo proslave udeležilo. Pokroviteljstvo je blagovolji prevzeli ban dravske banovine g. dr. Marko Natlačen, ki bo sam prišel v Maribor. V nedežlo 2. avgusta predpoldne bo na Glavnem trgu posebna slovesnost, ob 11.30 uri pa velika gasilska vaja na poslopih mariborskega gradu.

Priljubljen se posebno gasilska veselica v prostorih Mariborskega tedna.

Pomož Bog!

Poveljnik.

Iz Novega mesta

Kolesarska dirka Društva kmetičkih fantov in deklet v Gotni vasi. V nedežlo se je vršila kolesarska dirka kolesarskega oddelka Društva kmetičkih fantov in deklet. Z okoli 14 ure se je zbralo precej občinstva na startu v Gotni vasi. Dirka se je vršila na cesti Gotna vas—Dol, Toplice in obratno. Dolžina proge 26 km. Točno ob 3. uri se je začel start. Kljub ekstremno neugodnemu vremenu za dirkače, saj je pihal močan jugozahodnik, so bili dobiči ni lepi uspehi. Kot prvi je privozil na cilj Karel Ludvik iz Rajhenburga v času 55.7 min., drugi Vročko Ivan iz Brežice 55.8, tretji Plut Leopold, Novo mesto 1.03. Dirka se je vršila v najlepšem redu, kar je zasluga poštvalnega društvenega delavca g. J. Matka ml. Kljub mnogim oviram je bila organizacija vzorna in brezhibna.

SOKOL Nastop olimpijskih tekmovalcev in tekmovalk

Pred odhodom na mednarodno tekmo v Berlin privedita drevi ob pol 19. na letnem telovadišču Ljubljanskega Sokola naši olimpijski tekmovalci vrsti javen telovadni nastop.

1. vrsta članic: skupne proste vaje za tekmo v poljubnih prostih vajah, zložili sestri Slaparjeva in Šepa.

2. vrsta članov: predpisane in poljubne tekmovalne proste vaje posameznikov.

3. vrsta članic: a. predpisane in poljubne vaje na bradli in visoki gredi, b. predpisani in poljubni tekmovalni skoki čez konja na šir.

4. vrsta članov: a. predpisane in poljubne tekmovalne vaje na drugo, bradli, krog in konju na šir, b. predpisani in poljubni tekmovalni skoki čez konja vzdolž.

5. vrsta članic: Skupne vaje s palicami za tekmo v poljubnih vajah z orodjem, zložil br. dr. Viktor Murnik.

Opozarjamo ponovno na ta izreden telovadni užitek vse sokolsko članstvo in cenjeno občinstvo s prošnjo, da v velikem številu poseti poslovilni telovadni nastop in pokaže svoje simpatije našim vrlim Sokolom in Sokolicam, ki se bodo borili v Berlinu za ugled in čast naše države. Ker bo nastop točno ob pol 19., prosimo posetnike, da si nabavijo vstopnice v predprodaji v pisarni Ljubljanskega Sokola v Narodnem domu in pridejo točno ob napovedani uri na letno telovadišče.

Tombola šentvitiškega Sokola

Na letnem telovadišču ob glavni cesti, tik tramvajskega postajališča priredi jutri šentvitiški Sokol veliko tombolo s 14 glavnimi in 800 manjšimi krasnimi dobitki. Prireditelj agilnega šentvitiškega Sokola bo služilo v prvi vrsti ideji postaviti novega posonega sokolskega doma, ki bo stal na polju za železniško progo. Nad 28 let že obstoja Sokol v nekdanji ponosni gorenjski vasi, ki pa stoji danes tako rekoč na pragu velike Ljubljane. Ko se je takrat ustanovljal šentvitiški Sokol je moral pretrpeti veliko preganjanja in se je tudi kasneje še vedno boril za svoj obstoj. Zokni nasprotniki so poskušali vse, da ga uničijo in onemogočijo njegovo delovanje; zmagal pa je idealizem članov in prijateljev ter podpornikov sokolske miali in je Sokol stal trdno. Ni mu pa bilo dano, da bi si kmalu ustvaril lasten dom. Članstvo je telovadilo v zasilnih prostorih pri Ziberdu na Trati in v drugih prostorih, sledil je nakup nekdanje Kremžarjeve hiše, ki se jo je hotelo privediti za poznejši Sokolski dom. Načrt se je pa tudi izjalovil, a si je Sokol po prevratu k sreči zagotovil lepo akoro predgraž stavišče na sedanjem letnem telovadišču. Pod vrhim starostar zdravnikom dr. Arkom je dobil šentvitiški Sokol novega polta in je znova oživela ideja postaviti lastne stebre. Sokol je med tem kupil spet novo stavišče na polju med Vižmarji in Št. Vidom. vsega skupaj okrog 10.000 kvadratnih metrov. Dom, ki sicer ne bo raz-

košen, a po načrtih inž. M. Kosa prav ilen, bo posvečen spominu Viteškega kralja Aleksandra I. Ureditelja in pa v spomin staroselavnega vižmarskega tabora.

Jutrišnja prireditelj na starem letnem telovadišču prične popoldne ob 15. v primeru slabega vremena pa bo preložena na prihodnjo nedežlo. Prijatelji sokolstva, odzovite se vabilu in posetite lepo prireditelj.

Beleznica

KOLENDAR

DANES: Sobota, 1. avgusta katoličani: Vesi Sv. Petra.

JUTRI: Nedežla, 2. avgusta katoličani: Alfonz, Bojan.

DANASNJE PRIREDITVE

KINO MATICA: Zaprti.

KINO IDEAL: Svathena noč.

KINO SLOGA: Vran (Frankenstein III. del).

KINO UNION: Zaprti.

KINO SSKA: Savoy Hotel 217.

Javna telovadba sokolskih olimpijskih tekmovalnih vrst ob 18.30 na letnem telovadišču »Ljubljanskega Sokola« v Tivoliju.

PRIREDITVE V NEDEŽLO

KINO MATICA: Zaprti.

KINO IDEAL: Svathena noč.

KINO SLOGA: Vran (Frankenstein III. del).

KINO UNION: Zaprti.

KINO SSKA: Savoy Hotel 217.

Podporno društvo železniških uslužbencev in upokojencev občni zbor ob 9. dop. na Taboru.

DEŽURNE LEKARNE

Danes in jutri: Mr. Leustek, Resljeva cesta 1, Bahovec, Kongresni trg 12 in Nada Komotar, Vič — Tržaška cesta.

Iz Maribora

— Poročila o olimpijskih igrah na razstavni MT. Vsa sportna javnost bo gotovo z zadovoljstvom sprejela vest, da bo na razstavni Mariborskega tedna dnevno vsak večer ob 21. radio-reportaža o XI. olimpijskih igrah v Berlinu. Poročila bo tajnik tukajšnjega Olimpijskega odbora g. Evgen Bergant po oficijelnem bulletinu, ki ga prejema Olimpijski odbor v Mariboru.

— Mrtev na skednju. Ljudje so včeraj našli pri Sv. Jakobu v Slovenskih gorah mrtvega 67letnega berača Martina Kudika. Komolca je ugotovila, da je starčka zadela kap.

— Lep jubilej. Jutri, v nedežlo slavi pevsko društvo »Zarja« na Pobrežju 15letnico svojega obstoja. Za ta lepi društveni jubilej pripravila pevski zbor pester koncert.

— Ohteteljni oči, ki ga je hotel umoriti njegov lastni 16letni sin Franc Taferner, leži v mariborski bolnici še vedno težko ranjen. Kroglja je nesrečnemu prestrelila levo roko in se zarila v desno stran pravi.

— Ugodnost za kopalce na Mariborskem otoku. Avtobusni promet Mestnih podjetij uvaža na progi št. 17 (Mariborski otok) vznoje listke vključno vstopnino na kopalnice do 12.45 ure za 3 Din. Na temelju navedenih vozniških listkov, potrjenih od kopalnice, imajo potniki na povratku z otoka znižano prevoznino za 1 Din (razen sobot. nedežli in cerkvenih praznikov). Ostala tarifa je razveljavljena.

— Rešilna postaja v Studencih. Vedno bolj je bila potrebna Studencem rešilna postaja, kar so končno uvideli tudi merodajni čimtelji. Tako je dal član studenške gasilske čete in Rdečega križa g. Anton Urlih na razpolago eno sobo, kjer bo nameščena ambulanta rešilne postaje. Slovesna otvoritev bo jutri, v nedežlo ob 10.30.

— Kaznenca je posodilo. V četrtak popoldne je bila skupina kazencev zaplenjena pri vili g. Gusla pod Kalvarijo pri kopanju jame. Po nesrečnem naključju se je sprožila plast zemlje s hriba in zgrmela na 35letnega kaznenca Avgusta Plaza. Plaza je do vratu podsl. Tovariši so nesrečnega takoj prikočili na pomoč in ga z velikimi napori izvlekli iz zemlje, žal z zlomljeno levo nogo in hudimi notranjimi poškodbami. Poškodovanca so nemudoma prepeljali v tukajšnji bolnico. Tragikno je dejstvo, da bi bil Fras čez 6 tednov že prestal kazen.

— Še vedno požigi. Zlobna roka je pretekle noč zanelila požar v gospodarskem poslopju posestnika Alojza Kaifa v Vučencu in mu napravila za 30.000 Din škodo. Poslopje je do tal pogorelo. Požigalec so oroznili na sledu.

— Hud karambol. V Zg. Radvanju sta včeraj trčila neki motociklist in kolesar Alojz Zemljik, delavec iz Pekar. Zemljik je dobil pri padcu zevajočo rano na temenu in nevarne notranje poškodbe. Prepeljali so ga v mariborsko bolnico.

— Oblika na obrežju. kopalca nikjer. Včeraj popoldne so ljudje prinesli na polje moško obleko neznanega kopalca. Obleko so našli na obrežju Drave pod gostilno Dabinger, kopalca, oziroma lastnika pa ni bilo nikjer. Sumijo, da se je kopalcu pripetila nesreča in je v Dravi utonil. Doslej so ostale poizvedbe brezuspešne.

— Stanovanjski urad Mariborskega tedna posluje v Putnikovi poslovalnici na glavnem kolodvoru dnevno od 8. do 12. in od 15. do 18. ure. Urad sprejema prijave, interese in pa dobe tam naslove prostih stanovanj za časa jubilejnega »V. Mariborskega tedna«.

— Zanimiv prirodni pojav. V sredo okoli pol 22. zvečer so mnogi Mariborčani občudovali na nebu zelo zanimiv pojav, ki ga niti najstarejši ljudje v našem mestu ne pomnijo. Skoraj pol minute je bil videti svetel zvezdni utrinek, ki se je v spirali spuščal po nebesnem svodu, končal pa v dolgem kometnem repu.

— Meščani. Danes se je otvorila jubilej na prireditelj V. Mariborskega tedna, ki bo privabila v Maribor mnogo odličnih gostov. Naša gasilska četa praznuje svoj 65letni jubilej. Na čast vsem prirediteljem Mariborskega tedna in v proslavo 65letnice naše gasilske čete je mestna občina okrasila svoja poslopja z državnimi zastavami. Vljudo vabim meščane, da store tudi na svojih hišah. Predsednik dr. Juvan, s. r.

Še enkrat:

obupna borba z morskimi valovi

Odgovor prizadetega na članek, priobčen v Slovenskem Narodu danes teden

Prosim za objavo pojasnila k Vašemu članku: »Obupna borba z morskimi valovi«, objavljenemu 25. julija 1936.

Kot prizadeti »inozemski letovlačar« se strinjam z vsebino onenjenega članka do predzadnjega odstavka »Pa bi pri vsem... boriti s smrtjo«, ki je precej tendenčno napisan in popolnoma nestrane.

Protestiram v svojem in svojega brata imenu proti takšnemu tendenčnemu načinu pisanja tega dopisnika in ugotavljam, da sva v času nekolicin minut, ko se je morje razburkalo, bila dva »inozemca« in dva barkaša »tuzemca« — lastnika čolna št. 143 iz Kraljevice, od brega cca 800 m. Drugi čoln, ki je vozil v smeri z vetrom proti nam, pa cca 300 od namer.

Isto, kar se je dogajalo njim, se je dogajalo tudi nam in naša jadrnica, neklojena na eno stran, je že zajemala vodo. Le izkušnosti in spretnosti naših barkašev se moramo zahvaliti, da se je posrečilo spustiti jadro in tako spraviti čoln v ugodnejši položaj.

V času, ko smo bili zaposleni s spuščanjem jadra, smo zagledali drug čoln, kako ga je veter trenutno obrnil v smeri in močno nagnil ravno na ono stran, kjer je sedela neka oseba in sicer tako, da je imela noge izven čolna v vodi. To je moralo biti za čoln gotovo še neugodnejše. Druga oseba, morda je bil to mož, ki je stala ob jamboru in se trudila, da bi spustila jadro. To se ji pa ni posrečilo. Ono stran čolna, ki je bila obtežena še z osebo, je tonila pod vodo.

Vse to se je dogodilo v par trenutkih. Močan nasprotni veter je prinašal k nam krike iz potapljačevskega čolna. Medtem sva midva »inozemca« klicala našima barkašema »tuzemca«, naj kreneta potapljačevim se na pomoč. Barkaša sta nama odgovorila, da sta v prvi vrsti odgovorna za našino življenje, vendar sta pa skušala veslati proti vetru in valovom — na pomoč.

Merkantilni tečaj za učiteljstvo

Ljubljana, 1. avgusta. Z večeršnjem dnem so zaključili na trgovski akademiji merkantilni tečaj za učiteljstvo, ki je trajal od 6. julija. Svoj namen, usposobiti za naše nadaljevalno šolstvo nov kader dobrih učiteljev, je tečaj v zadovoljivi meri dosegel, ker so se i predavatelji i obiskovalci tečaja zavedali smotra, ki jih je združilo v skupno šolsko delovno zajednico. Tečaj je posetoval z največjo vestnostjo 30 učiteljev iz raznih krajev naše ožje domovine. Učna snov je seve obsegala eno predmeta, ki jih bodi si naše trgovstvo, kakor tudi obrtno šolstvo potrebuje. Javno je, da se mora v današnjih časih tudi našemu vešničstvu povečati ona pozornost v vlogi in učnem napredku, kakršne so deležni drugi poklici, ki vodijo v samostojno življenje. Knjigovodstvo, trgovsko računstvo in epis je ter menično pravo so bili v bistvu predmeti, ki so se z njimi udeleženci tečaja podrobno seznanili. Poleg enostavnega knjigovodstva so se seznanili tudi s dvo-stavnim, s ameriškim računstvom, s kartoteknim in kartičnim, kar vse je predeloval prof. Št. Druga dva predavatelja sta bila gg. Kšinc, ki je bil obenem razrednik tečaja in prof. Mišček. Tečaj je vodil le-

Toda spoznali smo, da je naša težka jadrnica šla pri veslanju v tej smeri kmaj za meter naprej, a prihodnji val jo je že potisnil za več metrov nazaj. Tedaj šele sta naša barkaša krenila k bregu, da bi morda obojaka čoln in snela jandro ter nato zopet veslala od brega na pomoč.

Ne bom govoril o tem, če je bila v tem času pomoč od brega pri »Ljubljanskem domu«, kjer je stalo mnogo gledalcev — počasna ali hitra — vendar ugotavljam, da ni odgovarjala danemu položaju.

Sele, ko sva se midva »inozemca« že izkrcala na bregu, je odrinil drug lažji čoln z dvema veslačema na morje. Kot drugi je šele zabrnol motorni čoln, kateremu je pa menda radi defekta odpovedal motor.

»Inozemca« sta torej na njima nepoznanem morju storila svojo dolžnost, kljub temu, da eden ni plavalec in da jima je veslanje in uporabljanje jadrnice povsem tuje.

Kar se tiče »tuzemcev«, lastnikov čolna št. 143 iz Kraljevice, pa prosim, da bi vsi, ki se čutijo prizadeti, zahtevali protokollarno zaslišanje obeh na pristojnem uradu, da-li sta storila to, kar je bila njuna dolžnost. Če in kako sva sodelovala pri nadaljnjem reševanju — specielno g. Ludvika Škofa — prepuščava sodbi ljudi, ki so sposobni trezno misliti.

Piscu članka, oziroma njegovemu inspektorju pa priporočam, naj pomoči pero v tintnik vesti — svoje in nekaterih domačinov — ker sem prepričan, da najde v svoji najbližji okolici dovolj črnila za opisovanje »junakiških« tipov.

Dvakrat pa podpiram »vse priznanje zaslužita Paškval in Ahela«.

Z odličnim spoštovanjem

Vasiček Norbert, poštni uradnik,

Usti nad Orlici. Češkoslovensko.

V Ljubljani, 30. VII. 1936.

Vpliv sporta na človeško telo

Novo obširno delo našega antropologa dr. B. Škerija v izdaji varšavske akademije znanosti

Ljubljana, 1. avgusta.

Naš marljiv antropolog dr. Božo Škerij, priv. docent ljubljanske univerze, je stopil pred javnost z novim obširnim delom. Varšavska akademija znanosti je pravkar izdala na 138 straneh velikega formata njegovo antropološko razpravo »Menschlicher Körper und Leibesübungen«. Na podlagi preiskav na antropološkem oddelku osrednjega zavoda maršala Piłsudskega za telesno vzgojo v Varšavi je Škerijeva razprava prvi konkretni, na eksaktna raziskovanja oprt poizkus, najti odgovor na vprašanje, ali je način sedanja telesne vzgoje pravilen in v stanju da ima narod od nje res korist. Doslej strogo teoretska antropološka veda stopa s tem v sfero neposrednega vpliva na realno človeško življenje.

Prav zanimiva je pot, po kateri je prišel naš raziskovalec do svojih izsledkov. Na šolskem zletu leta 1933. je zmeril čez 800 moških in žensk. Izsledki so bili osupljivi: moški podpovprečno majhni, ženske nadpovprečno večje; moški s krajšimi nogami, ženske s daljšimi; prani koš obeh spolov sploščen; medenica pri ženskah sploščena in povzp. čeno nesposobna za gladek porod. Torej: moško in žensko telo sta v spolnih tipih: Ko je hotel raziskovalec primerjati svoja dognanja z drugimi, jih ni mogel najti, ker jih ni bilo v nobeni literaturi. Treba je bilo torej novih lastnih meritev. Takšna znanstvena raziskovanja pa se izvedejo najlažje v antropoloških zavodih. Ker ga naša rečna univerza ne premore, se je obrnil Škerij na državo, naj mu da priliko nadaljevati in dognati ta za rast prebivalstva tako važen problem na varšavskem

antropološkem zavodu. S pomočjo države in sokolske zveze je premeril naš raziskovalec tam v lanskem poletju 239 žensk in 216 moških, katerih splošni vtis ni bil slab, kar je prav umevno za zavod za telesno vzgojo.

Dognanja na Poljskem se kaj lepo krijejo z ljubljanskimi. Preiskani sportniki so imeli vsi sploščen prani koš. Za oznake se ne da reči, če jih je sport pomožal ali pa so sportnice že po naravi bolj na moško plat razvite. Človek bi sodil, da je zadnje verjetnejše, saj vidimo, da je pretežen del žensk v javnih poklicih možačast, doim se materinski tip ne sili v ospredje. Za medenico je dognal Škerij sledeče: Pri moških ni opaziti vplivov sporta, doim reagira ženska medenica neugodno. Hrbtenica telovadkinj se že po enem letu znatno zravno v križni upogibanosti (lumbalni lordozi). Grudi telovadkinj so zakrnele in je prav verjetno, da pešajo prav zaradi sporta. Mešena mena je pri vseh vnetih sportnicah hudo neredna. Kar se boleznitve zaprepašča pri ženskah pogostost vnetja slepiča (30 odst.). Tudi srce kaže poslabšanje (30 odstotkov).

Vodilna misel telesne vzgoje za mladino kakor tudi za sportne klube mora biti: ne škodovati! Zlasti za ženske ni sportno tekmovalstvo. Ženska pod 21 letom pa se sploh ne sme intenzivneje pečati s telesnimi vajami katerekoli vrste si bodi. Spodobnost žensk in dovoljenje za intenzivno sportno udejstvovanje je treba postaviti na povsem drugo stališče. Zahtevamo ženske telesne vaje za dobro razvita ženska telesa. Doslej se se lepo razvite ženske izločevale iz studija za telesne vaje, kar jasno dokazuje, da so dosežanje od žensk zahtevane telesne vaje popolnoma neprimerne za njih. Telesna vzgoja je skupna narodna last, ki ni tu le za specialitete, najmanj pa za podpiranje možač. Za ženske primerne sportne panoge so: plavanje, veslanje, drsanje, smučanje, ples ritmična gimnastika, motorni sport in streljanje z lokom. Vse drugo je treba odkloniti, ker je škodljivo za žensko zdravje. Smoter telesne vzgoje je dvig biološke vrednosti neke posameznice temveč celih narodnih skupnosti. Zato prav upravičeno postavlja naš raziskovalec analizo vpliva telesnih vaj na ženski organizem v prvo vrsto. Prav gotovo bo našel ta edinstvena in izčrpana razprava na živahen odziv v svetu in je pričakovati še novih odkritij v tem pravcu. — K —

Počitniška kolonija železničarske dece

Dečji dom kot spomenik viteškemu kralju Aleksandru I. v Zediniteljju

Ljubljana, 1. avgusta.

Težke socialne prilike, v katerih živi današnji naš železničar, so poleg težke vremenjske prilike izpostavljene službe gotovo glavni vzrok velikega števila tuberkuloznih bolnikov. Za zdravljenje, ako hočemo, da bo uspešno, je potrebno zadosti materialnih sredstev, kar gre potem samo od sebi umevno na račun družine, posebno otrok. V tem je tudi glavni vzrok, da je ravno med železničarsko dečo tako veliko število slabokrvnih in slabotnih. Otrok, ki nima zadostne in tečne hrane, je tako že v mladosti obsojen na naglo propadanje.

Zato vidimo, da grade druge države za slabotno dečo ogromne počitniške domove v zdravih planinskih krajih in jim ni žal v ta namen nobenih sredstev, ker se dobro zavedajo, da brez zdrave mladine ne more biti zdravih in sposobnih državljanov. V tem pogledu prednjačijo zlasti severne in zapadne evropske države: Nemčija, Švica, Češka, Francija in t. d.

Pri nas je v tem pogledu danes to delo večji del prepusteno privatni iniciativi, ki se sicer trudi in vlagi ogromno dela in materialnih žrtv in ta namen, seveda pa to še zdaleka ne more zadovoljiti vseh potreb, ki z dneva v dan narastajo.

Tega dejstva se se zavedati danes to delo večji del prepusteno privatni iniciativi, ki se sicer trudi in vlagi ogromno dela in materialnih žrtv in ta namen, seveda pa to še zdaleka ne more zadovoljiti vseh potreb, ki z dneva v dan narastajo.

Tega dejstva se se zavedati danes to delo večji del prepusteno privatni iniciativi, ki se sicer trudi in vlagi ogromno dela in materialnih žrtv in ta namen, seveda pa to še zdaleka ne more zadovoljiti vseh potreb, ki z dneva v dan narastajo.

lenega gošča ob Bistri Savi. Lani je bila na tem prostoru zgrajena lična upravna hiša, napeljana elektrika in vodovod.

Po tragični smrti blagospojnega viteškega kralja Aleksandra I. Uedinitelja se je sprožila med železničarji akcija za zbiranje prispevkov, s katerimi naj bi velikemu pokojniku postavili dostojen, socialnim svrham odgovarjajoč spomenik. Akcija je našla ugoden odmev med železničarji, kar je v veliki meri zaslugu bivšega direktorja g. Cugmusa. Tudi sedanjí direktor g. dr. Fatur je temu načrtu izredno naklonjen. Tako je že imenovan kurator in s strani direktorije in Nabavljalne zadrage pod predsedstvom pomočnika direktorja g. inž. Kavčiča, ki si je ogledal vse pripravljala dela, ki so dosorela že tako daleč, da bo najbrž 15. avgusta svedča, ne polaganje temeljnega kamna za »Dečji dom«, ki bo imel prostora za okrog 140 postelj. Poleg sob za dečo bodo v domu tudi šolski prostori, kar bo velikga pomena predvsem za sam Gozd, iz katerega mora deča hoditi v šolo v 5 km oddaljeno Kranjsko goro. Priprani smo, da bo prosvetna oblast podpirala ta načrt in dala na razpolago potrebne učne moči. Vse pripravljala dela vodi odbor Nabavljalne zadrage z g. Kleblom na čelu.

Krasno nedeljsko jutro je tudi ples teh vrst izvalilo, da si ogleda prvič kralj sam, drugi pa, da vidi, kako živi železničarska deča v tej koloniji, ki je začasno nameščena v upravni hiši. Kraani in veličastni obri si naših gorskih velikanov prijetno delujejo na človeka, duh se sprosti in odpočije, pozabiš na vsakodnevne skrbi in težave.

Po odhodu z Jesenic še kratke pol ure vožnje in že se približujemo postaji Gosd-Martuljek. Na levi ogromni masiv Martuljekove skupine z veličastnim Špiškom napravljajo na potnike neposaben vtis. Na desni

strani pa že od daleč opaziš, kako na m droga v rahlem vetriču plapolja državna in zadruga zastava v železničarski koloniji. Kratkí 10 minut boje te privede od postaje po novogradijski cesti, ki je je dala napraviti Nabavljalna zadruga na Jezercu, kjer stojí med temnimi smrekami in vitkami mešani prijazna upravna hiša. Kamor je bilo 15. l. m. poslanih 24 dečkov na študentsko letovanje, katerim bo sledilo 24 dečle v starosti od 7 do 15 let. Začudil se, da ne vidi nikjer dečkov, kmalu pa izveš, da so pod vodstvom vodnika odšli k maši v Kranjsko goro. Čas do povratka porabiš za ogled hišice in njene ureditve, za kar moraš reči, da v vsakem pogledu ustreza vsem zahtevam sodobne higijene. Povsed vidiš vzoren red in čistoto. Ogledaš si tudi vse komplekse, ki je popolnoma nedotaknjen in tak kot ga je ustvarila narava sama, je pa najidealnejši teren te okolice, saj se ravno nasproti njemu dviga v dopoldanskem soncu ožarjeni Špiš. Navežeš si kratek razgovor z g. Djuričem iz Beograda, ki si je kot delegat Saveza prišel ogledat ta miren kotiček naše zemlje in ne more prehlaski krasote naših krajev in planin. Po vsem vprašuje in si beleži vsako stvar. Nekaj minut od kolonije šumi Jermanov slap preko skal in šlebov med vitkami mešani in smrekami v dolino, da se kot ponižen potok naslednji hip izlije v Savo. Po gozdu šetaš, mamice in očetje, ki so prišli obiskat svoje male, pa sedaj čakajo njih povratka. No, pa saj to čakanje tu sredi nepopisnih naravnih krasot nikomur ni dolgočasno in težko.

Otroci se slednjí vrnejo. Kajti bliža se čas kosila, ki je določen do minute natančno. Seveda ne gre brez pozdravljanja in poljubovanja razigranih dečkov s starši.

Ta čas porabiš za razgovor z g. Kleblom, predsednikom Nabavljalne zadrage, ki od časa do časa pride nadzorovat življenje v taborišču. Iz tega pogovora izveš, da je dnevi red v tem okrevališču določen do vseh podrobnosti in do minute natančno, čemur se pa ti malčki radi volje in z veseljem pokoravajo. Vse življenje in delo se giblje pod strogim nadzorom vodnika kolonije, očenem pedagogu, kar je velike važnosti. Dečki vstajajo jutraj ob šestih, nakar se na znak piščalke zberejo pred domom h kratki 10 minut trajajoči telovadbi, ki pa ni strogo po predpisani temveč popolnoma prosta, kar je važno zaradi različne starosti otrok. Po telovadbi pospravijo dečki postelje in počistijo sobe, obenem se pa določi dejstvo za dočeti dan, za kar se mali sami trajo, ker ima pač dejstvo pravice in se mu morajo ostali brezpogojno pokoravati. Sledi umivanje, nato pa obilen zajtrk, obkosta je iz pol litra bele kave, mleka ali kakava in domaćega kruha, katerega je vedno dovolj na razpolago, saj so en sam dan pojedli nič več in nič manj kot 7 velikih kmečkih hlebov.

Po zajtnu kratek izprehod, nato pa igra odlojka, šah, skakanje in t. d. vse pod vodstvom vodnikov. To traja do 10. ure, nakar sledi malica. Vsakdo dobi kmečki kos kruha, namazan z marmelado ali medom, sadje in kisel mleko. Sledijo zopet igre in izprehodi po bližnji okolici do 12. ure 30 min., nakar sledi kosilo, obkosta je iz juhe, mesa, krompirja, močnatih jedi in raznih priukh, vsak dan drugače. Pred obedom je tudi skupna molitev. Po kosilu odmor in spanje na ležiščih, ki traja do 3. ure. Ob 4. uri zopet malica, enaka kot dopoldne, nato pa zopet igre in izprehodi do 7. ure. Ko dobijo otroci večerjo, mlečnate jedi, žgance, polento in slinčo. Ob 8. pa zavlađa mir. Otroci gredo spat.

Vsak tretji dan pa otroci kurijo v taborišču kres, okoli katerega poje deca narodne in domoljubne pesmi, pleše narodna kolo ob eviranju harmonike, gosli in kitare. Zbijajo se tudi razne nedolžne šale in pripovedke slede druga drugi, dokler ob 9. uri ni dan znak za konec kresovanja in nastop počitka in spanja.

Vse se dela po vojaškem načinu glede delitve hrane, discipline, reda, seveda neprisiljeno in domače, tako da nihče ne čuti kake discipline, a vseeno izvršuje vse, kar je zapovedano.

To so prvi poizkusi, ki naj pokažejo uspehe letovanja železničarske slatotne mladice in šola za pridobivanje izkustev v bodoče, po zgledu sličnih ustanov v Nemčiji in Švici. Deča se predhodno zdravniško pregleda in je tudi potem pod kontrolo. Dosedanji rezultati so pokazali, da ta način življenja v prosti naravi, tu sredi prirodnih krasot in zadostne hrane uspešno vpliva na zdravje mladine.

Ko bo dograjen dom, bo dana možnost, da najde tu okrepitve na dotrine naše dece, kar je izredne važnosti za zdrav razvoj naše mladine.

Naši železničarji tudi tu kažejo pravo pot osebovostne in samopomoči ter so prepričani, da jih bo javnost pravilno razumela in podpirala.

Jubilej škofjeloških gasilcev

Škofja Loka, 31. julija.

Danes in jutri bodo napolnili škofjeloški ške ulice gasilci, da v povezanosti, ki družijo iskrene društvenike, proslavijo stoletnico škofjeloške gasilske čete, obenem pa, da se prostavljajo ta dan tudi kot prvi župni zlet kranjske gasilske župe. Ko se zbera v naši škofjeliški gostije in prijatelji gasilstva s vse Goranjake, naj jih spremlja naša priredna dobrodošlica. Nihče ni varen pred požarno nesrečo, pred neugodnimi, ki stavlja pred p r e m o š e n j e na tehtnico. In tedaj nastopajo človekoljubni v plemenitem nesebičnem hoteanju, pomagati bližnjemu v stiski in v stiski. Mimo tega pa izvršuje gasilstvo tudi važ. no državljansko dolžnost, saj zbira v svoji sredi iskrene pripadnike Jugoslavije, zavedajoč se, da je gasilska armada hrepak pobornik čiljev, ki morajo biti vsem kemu državljanu pri srcu.

Škofjeloška gasilska četa praznuje 60. letnico. Naj bi ji bila tudi bodočnost tako uspehov in napredka polna, kakor ji je bila preteklost. Ljubescem, ki družijo gasilce v zajednico, naj jo še tesneje poveže za dobrobit domovine in vsakega posameznika, ki bo kdajkoli maral računati na njeno pomoč. Gasilcem naš najprijetnejši: Pomozi Bog!

PRI ZDRAVNIKU

Zdravnik: Kaj vam je, gospod? — Toda, gospod zdravnik, saj nato prihajam k vam, da bi mi povedali, kaj mi je.

Dr. Anton Schwab odhaja v pokoj

Ljubljana, 1. avgusta.

Dr. Anton Schwab — odkar je umrl pater Hugolin Sattner — nestor slovenskih skladateljev, višji zdravstveni svetnik in sanitetni referent pri okrajnem načelstvu v Celju, je v minulih dneh stopil po 42letni zdravniški praksi v zaslužni pokoj. — Njegovih zaslug ni treba na dolgo in široko opisovati, opisal bom — pa še na kratko, njegovo glasbeno delo.

Rojen je bil leta 1868 v St. Pavlu pri Preboldu, kjer je obiskoval ljudsko šolo, gimnazijo je dokončal v Celju, se vpisal na medicinsko fakulteto v Gradcu, kjer je bil promoviran leta 1894. Leta 1897 je bil po predhodnem službovanju kot sekundarij v ljubljanski deželni bolnici imenovan okrožnim zdravnikom na Vranako, nato je nastopil mesto okrožnega zdravnika v Celju in bil uradni zdravnik celjske okoljske občine. Obenem se je posvetil zobozdravniški praksi, po vojni je bil mestni fizik, nato pa do sedaj sanitetni referent. V izvrševanju svoje odgovorne službe je bil strog, pedanten, vendar pa velik človekoljub. In njegovi prijatelji, ki so ga vsi imeli radi, so si izmislili kopo anekdot, ki seveda niso resnične. Povsem je eno. Prirovedovali so, da je nekoč prišel k dr. Schwabu v ordinacijsko sobo preprosto kmetič. Zdravnik ga je vprašal, kaj ga boli. Mož se je zbal in začel jecljati: gospod doktor ... Dr. Schwab ga je naglo prekinil: Tiho, slečite se! In kmetič je ubogal. Dr. Schwab ga preišče in ugotovi, da je popolnoma zdrav ter ga

okrega, po kaj hodi v ordinacijo. Mož je pa ves trepetajoč vzdihnil: »Gospod doktor, le dva sem vam pripeljal«.

Vsakomur, kdor dr. Schwaba pozna, je jasno, da je ta anekdota izmišljena. Njegovo vzorno skladateljsko delo je v dolgih letih pač vrlo dobro znano. — Kot glasbenik in skladatelj je v dijaških letih povečal svoj talent po večini harmonizaciji narodnih in drugih pesmi za petje s spremljevanjem citer. Šele na Vranskem in v Celju se je začela njegova glasbena delavnost bogotno razvijati. Zanj so značilne skladbe »Moji devojčici«, Večer na morju, Slanica, Se ona. Bil je najprej sotrudnik dr. G. Krekovič Novih Akordov, več njegovih skladb je založila Glasbena Matica (»Dobro jutro« z orkestrom ali klavirjem, Zlata klanglica pravtako). Njegove skladbe pozna vsak slovenski pevski zbor, prepevajo jih pa tudi v naši državi in celo na Češkem in v Nemčiji. Njegova dasi preprosta »Zdrava Marija« pa je skladatelj prinesla na turnejah pevskega zbora Glasbene Matice na Češkem, Poljskem in v Franciji ogromno priznanje. Prav malo imamo tako prirodnih in popularnih slovenskih skladb. Vse dr. Schwabove skladbe so skoro izključno pesmi in sicer moški in ženski zbori brez spremljevanja in s spremljevanjem klavirja ali orkestra ali citer. Bil je sotrudnik »Pevca« Zborov, za katere je komponiral tri harmonizacije priških narodnih s spremljevanjem harmonike, napisal pa za listovno književno prilogo tehtne članke o življenju in pomenu za našo glasbo skladatelj dr. Gustava, dr. Benjamina in dr. Gustava Ivavica, ki tvorijo važne podatke za našo glasbeno zgodovino. Dr. Schwab je bil od tri leta povodja Celjskega pevskega društva. Vse njegove skladbe so ustvarjene le na podlagi prirojene nadarjenosti, so globoko občutene, segajo v srce, dasi niso plod konzervativnih naukov, saj je dr. Schwab le samouk. — Njegove obširne životospise sta svojsko priredila »Pevce« (z nastankom seznamom skladb) in zagrebški »Dom in svet«, v katerem je pisal izvrstne članke o šahu, saj je odlični šahist.

Ko se je ločil od svoje naporne zdravniške službe — privatno prakso bo še naprej izvrševal — pa se menda ne bo ločil od svojega klavirja in nam podaril še mnogo novih skladb. Iz srca mu želimo dolgo, zdravo in prijetno življenjsko jesen.

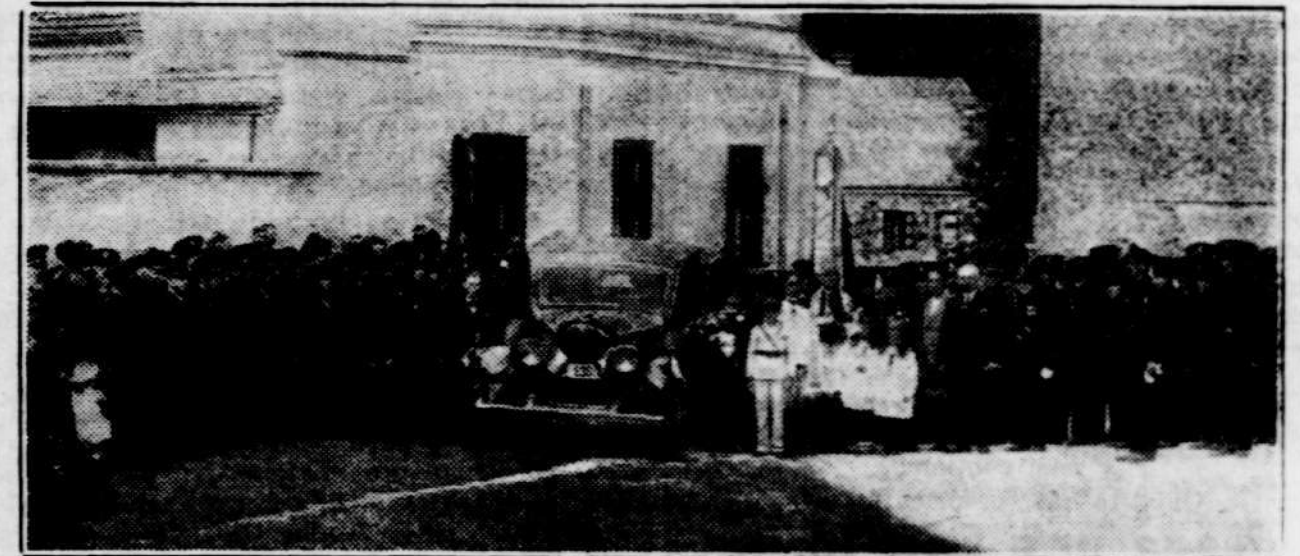
Z. P.

Blagoslovitev novega reševalnega avtomobila

Trbovlje, 31. julija

Ko je lani jeseni tukajšnja rudniška gasilska četa začela akcijo za nabavo novega reševalnega avtomobila, je marsikdo, ki se sicer zaveda eminentnega pomena te človekoljubne ustanove, zmagoval z glavo, češ, v današnjih težkih časih bo pač dva-krat težko spraviti skupaj potrebna sredstva za novi avtomobil. Toda naši gasilci se niso ustrašili malodušja niti pomislekov, ki so jih mnogi gojili glede na težko

gasilske čete, t. j. rudniška, trška, četa in Kleka in Sv. Katarine, tor velika množica prebivalstva vseh slojev in stanov. Novega avtomobila je kumovala soproga tukajšnje rudniške višjega nadzornika g. Hamrljova, ki je mnogo skrbela, da se jo ta plemenita akcija tako hitro realizirala, da je tudi sama prispevala v ta namen večjo vsoto. Novi avtomobil je blagoslovil domači župnik g. Gašparič, nato pa je dr. Schwab naraščajoč Roje prigodno deklamiral.

stanje v revirju. Še mnogo manj so se ozirali na gotove pojave, ki so skušali pokazati akcijo za nabavo novega reševalnega avtomobila kot izključno privatno zadevo rudniških gasilcev. Naši gasilci so šli s tem večjo žilavostjo na delo, čim večje ovire so videli pred seboj. Prvotno so skušali pridobiti za prispevke vse sloje, tako tudi delavstvo, pa študiti bi prispevalo tudi najneznatnejše zmečke, ker bi pač s tem simboličnim prispevkom pač dokazalo, koliko cení ustanovo reševalnega oddelka, ki je baš za delavske sloje od največje koristi, kar se je baš v zadnjih letih, odkar ta humana ustanova deluje, že neštokrat pokazalo.

Pa se je prav s te strani vodstva neke delavske skupine pojavil odpor, ki je končno povzročil, da delavstvo solidarno ni prispevalo k nabavi novega reševalnega avtomobila. Lahko se pa vseeno reče, da je večina delavstva pri zbiranju prispevkov darovala, kolikor je pač mogla sprito teškega položaja, v katerem se nahaja. Soglasno pa se je izreklo za prispevke rudniško nameštbenstvo potom svoje stanovanjske organizacije, pa tudi ostali stanovi, stasti trgovci, obrtniki in hišni posestniki, mnogo pa tudi razni dobrotniki gasilstva in človekoljubi iz krajev izven Trbovelj. S pomočjo vseh teh je rudniškim gasilcem uspelo, da so svojo akcijo že letos maja zaključili ter naročili novi reševalni avto, ki je na zmožnost najmoderneje opremljen, pa tudi zunanja oblika je izredno lepa in moderna. Novi reševalni avtomobil, ki stane približno 100.000 Din, ne bo le v ponos rudniški gasilski četi, marveč bo prava dobrota za naše bolnike in ponesrečence, stasti one, ki utrpijo težjo nesrečo in jih je treba prevažati v ljubljanske bolnice, kar je bilo sedaj mogoče le v vlakom. V bodoče pa bo lahko te bolnike prevažal tudi rešilni avto, ker je motor novega avtomobila močan dovolj, da prevzi najtežje klanec, doim je stari avto omagal že na zagorskem klanecu.

Kot zastopnik laške gasilske župe je rudniški gasilski četi čestitki župni starostnik g. Guček, ki je zlasti poudarjal pogum, ki so ga pokazali rudniški gasilci s tem, da so v današnjih težkih časih započeli in s takim uspehom zaključili to veliko človekoljubno akcijo, ki je posvečena zgolj pomoči trepetajo bližnjemu.

Po mimohodu vseh čet mimo čestitnih gostov je bila ta lepa gasilska svečanost zaključena.

Iz Zagorja

— Zadržja pot nesrečnega rudarja. Kakor smo že poročali, se je v sredo s jutrajškim amno ponesrečil rudar Gernor Alojz iz Kolonije v kotredrežnem novu. Zadržati so ga strupeni plini. Na njegovem stanovanju so se zbirale velike množice stanovskih tovarišev in znancev, da se še poslednjič poslovijo od nesrečnika. Lep pogreb, ki se je vršil včeraj, je pokazal, da je bil pokojni zelo prijeten med stanovskimi tovariši. Zakostinke je igrala rudniška godba, sprevedu pa je bilo mnogo venecov. Rudnik je zastopal obratovodja ing. Jože Mastnak. Pri odprtem grobu se je poslovil v imenu tovarišev od pokojnika Slanin. Stanovskiki tovarišipenci pa so mu zapeli »Vigred«, na kar je godba zaigrala »Bla. gor nam«. Ko so grude zadonele na pokojniškovi kralj, ni ostalo nobeno oko suho. Za nesrečnikom neustojljivo plaka žena in četrterog nepreskrbljenih otrok. Naj v miru počiva!

— Nev goib. V Hrastniku je umrla Ranzinger Pavla, stana 74 let. Ker pa je njen mož pokopan na zagorskem pokopališču, je vedno želela tudi ona počivati v prijetnem Zagorju. V četrtek popoldne so jo prepeljali iz Hrastnika z avtomobilom do zagorske cerkve, od koder se je razvil žarki spreved na pokopališče. Zakostinke je igrala steklarica godba iz Hrastnika. Naj v miru počiva, prizadetim našim iskreno sočustvuj!

DNEVNE VESTI

— Minister dr. Rogić v Berlinu. V četrtek zvečer je prišel s posebnim letalom Lufthansa v Berlin naš minister za telesno vzgojo naroda dr. Rogić s svojim spremetvom. Včeraj jutraj je posetil in pozdravil naše tekmovalce v olimpijski vasi, potem s tje pa se ogledal dijaško in na računsko taborišče.

— Iz državne službe. Za banovinsko zvanjenico pri banski upravi je imenovana državna dnevničarka zvanjenica Kristina Rejce; vpokojen je upravni pisarniški uradnik pri sreskem načelstvu v Prevaljah Milan Ferjan.

— Iz banovinske službe. Imenovani so: za banovinske uradniške pripravnice pri banovinskih kmetijskih gospodinjstvih tečajih v dravski banovini Danica Valenčič, Vida Zalokar-Kleindienst, Marija Berce, Vera Drole, Ivanka Gorenc, Franja Rožnik in Koprivce Franciska. Dalje so imenovani za banovinske uradniške pripravnice veterinarske stroke za sodni okraj Sv. Lenart v Slovenskih gorah Strojko Krebelj, v Prevaljah za sodni okraj Brdo dr. Viktor Kolendo, v Kozjem za sodni okraj Kozje dr. Franc Moser, v Braslovcah za sodni okraj Vransko dr. Valentin Sočavec, za Zagorje ob Savi za področje občin Zagorje ob Savi St. Lambert, Vače in Poljsnik dr. Franc Rutar, za banovinsko uradniško pripravnico na kmetijski šoli v St. Jurju ob južni železnici banovinska zvanjenica Anka Mikič, za banovinskega uradnika vršilec poslov upravnika banovinske trsnice in drevesnice v Pekrah banovinski uradniški pripravnik Ivan Strašer, premeščena sta kmetijski višji pristav pri upravi banovinske mlekarke šole v Škofji Loki ing. dr. Karel Vrečko k ravnanstvu kmetijske poskuse in kontrolne postaje v Ljubljani in banovinski rač. kontroler Viktor Gračner od uprave banovinskega zdravilišča Rozsaka Slatina k upravi banovinske mlekarke šole v Škofji Loki.

KINO SLOGA, tel. 27-30

Senzacionalna in velenapeta premiera!

Boris Karlof

v filmu strahu in groze. Samo za ljudi zdravih živcev

Vran

(Frankenstein III. del)

Kot dopolnilo: Micky miška, Senzacija filmske kamere, Ufin zvočni tehnik! Poleg tega se najnovejši Foxov zvočni tehnik kina Uniona, ki je začasno zaprt.

Predstave danes ob 16., 19.15 in 21.15, jutri (v nedeljo) ob 15., 17., 19. in 21. uri. V slučaju lepega poletnega vremena bo odpadla predstava ob 15. uri.

— Nove znamke v prometu. Danes pridejo v promet nove znamke po 2 Din s sliko kralja Petra II. v rdeči barvi in znamke po štiri Din s sliko kralja Petra II. v temnomodri barvi. Sedanja zaloga znamk po 1.75 in 3.50 Din kakor tudi sedanje znamke po 4 Din zelene barve se bodo uporabljale na odredbo poštne minist. dokler jih bo še kaj za frankiranje poštne pošiljke v notranjem prometu.

— Dopust za učiteljski kongres. Prosvetni minister je dovolil vsem učiteljem osnovnih šol, šolskim nadzornikom in učiteljem zaposlenim v prosvetnih oddelkih dopust, da se bodo mogli udeležiti učiteljskega kongresa v Novem Sadu.

Kurja ocesa. Trdo kožo in zarasle nohte vam odstranimo brez bolečin, ter strokovniško zmasiramo noge v naši pedikuri.

Obiščite nas, prepročajte se!

Nega nog Din 10.—

Ljubljana, Štefanova 7.

Nata

— Še o odpravi napitnine. Poročali smo že, da je pripravilo ministarstvo socialne politike in narodnega zdravja osnutke uredb o pomočnem ooboj v gostinskih podjetjih. Uredba prinaša tudi odpravo napitnine. Nametno tega se bo zaračunavalo gostom 10%. Dobili smo pa še dopis iz občinstva, da bo naležila ta uredba na odpor, kar je tudi razumljivo, kajti ljudje se upirajo vsemu obveznemu, posebno pa obveznim dajatvam. Tako bo tudi z zaračunavanjem 10%, kar se nam zdijo nekoliko preveč. Nadaljuje se pa tudi tu splošno udomačena praksa, da se prevlači čim večji del bremen na konzumenta. Na drugi strani pa moramo priznati, da je napitnina za natakarkje pomembna, za goste pa kaj pogosto mučna. Pri nas sicer še nismo prišli tako daleč, v Franciji so pa natakarkji v mnogih lokalih tako nerazumni, da napitnino naravnost zahtevajo in da se javno zgražajo, če dobe premalo. V mnogih naprednih državah je napitnina že zdavnaj odpravljena. Uredba, ki nam bo prinesla to novotarijo ima pa tudi mnogo slabih strani in zveza za tujski promet v Sloveniji je že pripravila predloge kako naj bi se nedostatki in pomanjkljivosti iz uredbe odstranile. Pred leti je ljubljanska mestna občina uvedla za nočne goste poseben davek in posledica je bila, da so bili gostinski lokali po 22 uri hitro izpraznjeni. Tudi odprava napitnine bi utegnila imeti podobne neželene posledice, če bi ostala v tej višini.

— Iz »Službenega lista« »Službeni list k. banke uprave dravske banovine« šte. 62, z dne 1. avgusta objavlja uredbu o določanju odkupnih cen pšenice, uredbu o izpodbembi uredb o začasnih ustavitvah nekaterih

pravic zavarovancev zavarovalne družbe Feniks, izpremembe navodila za uporabljanje pogodbe z Družbo za zračni promet, odločbo o mednarodnem vzorčnem veleposlanju »Ljubljana v jeseni«, odločbo za zavarovanje valute za izvoz hmelja, odločbo o ukinitvi izvozne carine za sajbo dlako in o zvišanju carine na pogovice iz naravne svile in na okvire za naočnike iz celoludila, novoizdelane menične golice brez besedila za inozemske kredite, razglas o razpisu volitev občinskega odbora za občino Sv. Lovrenc v Slovenskih gorah, ki bodo v nedeljo 30. avgusta in objave banke uprave o pobiranju občinskih davčnin.

— Angleški turisti v Splitu. Prve dni avgusta se vrne s svoje vožnje po Jadranskem in Egejskem morju naš parnik »Kraljica Marija«, s katerim se pripelje več uglednih Angležev, ki ostanejo v Splitu na počitnicah.

KINO IDEAL

ANA STEN, CARY COOPER
v filmskem vledelu

Svatebena noč

Režija King Vidorja.

Danes ob 16., 19. in 21.15 uri, jutri, v nedeljo, ob 15., 17., 19. in 21.15 uri.

— Predstavniki nemškega gospodarstva v Jugoslaviji. V ponedeljek prispe v Beograd župan znanega industrijskega mesta Düsseldorf dr. Wagenführer. Z njim prispe predsednik düsseldorfske trgovske zbornice dr. Helmut, predsednik pokrajinske vlade dr. Schmitt in še več uglednih predstavnikov nemškega gospodarstva. Nemski gostje se bodo seznanili z gospodarskimi in turističnimi razmerami v Jugoslaviji. Posetili bodo poleg Beograda Dubrovnik, Kotor, Cetinje in Bled.

— Tajnik Društva narodov v Jugoslaviji. Včeraj se je pripeljal iz Zeneve v Banjaluko z avtomobilom tajnik Društva narodov Emil Duklec, ki hoče prepotovati našo državo in si ogledati zlasti najzanimivejša letovišča.

— Mednarodni kongres Penklubov. Od 3. do 13. septembra bo v Buenos Airesu 14. mednarodni kongres Penklubov. Delegat ljubljanskega Penkluba ravnatelj drame in naš znan mladinski pisatelj g. Pavel Golja je odpotoval v Buenos Aires v četrtek.

— Damjan Arnavtovič v kaznilnici. Na 15 let robije obsodeni bivši narodni poslanec Damjan Arnavtovič je bil včeraj prepeljan v kaznilnico v Mitrovico. Spremljalo ga je 18 orožnikov. Po kaznilniških predpisih so ga najprej zaprli v samolno celico.

— Železna ruda pri Doboju. Iz Sarajeva poročajo, da je našel vpokojeni železničar Topić blizu Doboja bogata ležišča ruda.

— V Alpah sneži. Z Dunaja poročajo, da je tudi v Avstriji v noči od četrta na petek in od petka na danes močno deževalo. V gorah od 1000 m višje je pa zapadlo mnogo snega, kar je ob tem letnem času kaj redek pojav.

— Komet se približuje zemlji. Astronomsko društvo v Beogradu opozarja javnost, da se lahko dobro vidi te dni tudi s prostim očesom Petierov komet v sozvezju Pegaza. Najbolje ga vidimo po polnočju. Z veliko brzino se pomika proti ekvatorju, v ponedeljek 3. t. m. bo najbližje zemlji in se bo tudi najbolj videl.

— Sokolsko društvo Brezovica ponovno vabi vsa sokolska članstva in cenjeno občinstvo na svojo letno televadno nastop, ki bo jutri ob 15. zaledavišću pri br. Remškarju v Radni na Brezovici. Po televadbi bo zabava s plesom Bratje in sestre, ker se moramo boriti na Brezovici za svoj občutek, vsa bratsko vabimo, da nas posetite v velikem številu in podprete moralno in gnetno. Na svetenje jutri na Brezovici.

— Na oslu okrog sveta. Včeraj je prišel v Banjaluko münchenski slikar Johann Mendel, ki potuje na oslu okrog sveta in slika zanimive motive.

— Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je prejela meseca julija 1936. l. I. Podružnice Letnja 100 — Din; St. Pavel Prebodu 500 Din; Slovenjgradec m. 1.779 Din; Pragovo 170.50 Din; Ljutomer 100 Din; St. Vid Grobelno 50 Din; Maribor 3.700 Din; Gornja Radgona 107 Din; Celje 1.536 Din; Celje 2, 1.536 Din; Kranj 1.410 Din; Brežice 40 Din; Split 300 Din; Hrastnik m. 100 Din; Ribnica na Pohorju 90 Din; Lokavec 40 Din; Zalec 500 Din; Šostanj 407 Din; Sevnica 174 Din; Trzin 330 Din; Ljubljana, mestna ženska 826 Din; Ljubljana šmpt 2 naka 500 Din. II. Na biralnici: Dr. Ivo Hračev, Celje 50 Din; Dr. Lamt, Ljubljana 150 Din; Jima Endliha, Ljubljana 100 Din. Skupaj 11.999,50 Din.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo pretežno oblačno in nestabilno vreme. Včeraj je deževalo v Ljubljani, Zagrebu in na Rabu. Najvišja temperatura je znašala v Skopju 35, v Beogradu 32, v Sarajevu 30, v Splitu 27, v Zagrebu 23, v Ljubljani 17,2, v Mariboru 16. Davi je kazal barometer v Ljubljani 756,5 mm, temperatura je znašala 14,6.

— Brezplačne nove ilustrirane prospekte razpisila staršem, dijakom, interesentom enoletna privlačna trgovska šola, znanstveni STOFOV UČNI ZAVOD, Ljubljana, Demotranska 15. Pilaite ponje! Šolnina 120 Din.

— Pod sumom umora. Sušilka policija je aretirala železniškega službenika Josipa Szebo, ki je osumljen umora Marije Sabljčič. Dekle je izginilo že pred tremi meseci. Iz Sabljčičev pisem je razvidno, da je jo istega dne vabil na sestanek v Baker, kjer so jo zadnjič videli. Umora osum-

Ponovno znižujemo cene

Za odpočitek nog, lahek, udoben in eleganten letni čevljiček iz belega lanenega platna. Ponovno smo mu znižali ceno od D. 49.— samo na Din 39.—

Eleganten čevljiček za letno toaletto. Kombinacija rjavega semiša in drap meliranega lanenega platna, z visoko peto in usnjenim podplatom. Ponovno znižana cena od Din 59.— samo na Din 35.—

Eleganten čevljiček za letno obleko. Kombinacija semiša z lanenim platnom. Napravi nogo majhno in elegantno. Čeprav je že znižan od Din 69.— na Din 39.—, smo mu ponovno znižali ceno samo na Din 39.—

Plata

ljenege železničarja so zaslišali, toda mož odločno zanika zločin in pravi, da s Sabljčičevimi sploh ni imel nobenih stikov.

Iz Ljubljane

— Iz Keranič Ivan umrl. Po daljšem bolehanju je v petek zvečer preminil znan krojaški mojster, načelnik Zdrženja krojačev, dolgoletni blaginjak Božniške blaginje samostojnih mojstrov, član raznih obrtniških združenj in vobče priznani organizator g. Ivan Keranič. Pogreb blagega moža bo v nedeljo ob 15. izpred mrtvašnice zavetišča pri Sv. Jožefu na pokopališču pri Sv. Križu. Bodi ohranjen plemenitemu pokojniku blag spomin! Žalujočim svojemc pa naše iskreno sočutje!

— Iz Najslabša cesta v Ljubljani popravljajo. Na Najslabša cesta v Ljubljani je bila doslej razen Tržaške Karlovske, ki je del državne ceste. Te dni so jo popravljali hkrati z Dolensko cesto, ki je popravljena od Rakovnika. Karlovska cesta je popravljena v vsej svoji dolžini, tudi na mostu, ki so ga nameravali (ali ga še nameravajo) razširiti. Prejšnje čase je bila cesta vedno tako blatna, da niso vedeli, kaj bi počeli z blatom, zato so ga metali čez most v Gruberjev prekop.

— Iz Dole v Ljubljani je včeraj počivalo zaradi slabega vremena. Voda jih sicer še ni ovirala v strugi, pač pa so prenehali delati, ker so bili delavci povsem premočeni. Doselej so delali nenehno več tednov ter je delo precej napredovalo. Do jeseni bo bala tlakovana struga že do zapornice na Špieli, če jim bo vreme naklonjeno.

— Iz Umrla se v Ljubljani od 25. do 31. julija: Lampič Ivana, roj. Gorenc, 62 let, zasebnica, Eberle Ana, 69 let, zasebnica, Plantarič Alojzij, 62 let, izvoznik in posestnik, Tomazič Boris, 16 let, dijak, Komar Janez, 7 tednov, sin mest. monterja, Stular Franc, 72 let, delavec, Selan Neža, roj. Vrhove, 71 let, vdova delavca, Valenčič Neža, roj. Podgoršek, 80 let, učiteljica, Urbančič Marija, roj. Zemljak, 70 let, poštna upravitelja v p. Poznik Franciska, roj. Jenko, 79 let, vdova vpok. kaznilniškega paznika, Kotnik Pavel, 74 let, lastnik motorne žage, Badiura Friderik, 76 let, višji sodni oficijal v pok. v ljubljanski bolnici umrla: Bedžuh Jožef, 29 let, delavec, Sp. Gamojne, Gros Marijana, 45 let, žena delavca, Strazišče pri Kranju, Race Rozina, roj. Jager, 52 let, žena židarskega mojstra, Pittlerle Gustav, 58 let, zasebni uradnik, Tržič Gornjač Ivan, 3 mesece, sin polic. stražnika, Kavčič Drago, 33 let, obn. ubožec, Ovišič pri Radovljici, Jazerski Matevž, 75 let, dninar, Kianc pri Kranju.

— Iz Zaradi tiženja kirurškega oddelka v obli državnih bolnic v Ljubljani, se bodo sprejemali za dobo 14 dni samo zelo nujni primeri in takti, ki so v njih bolniki v življenjski nevarnosti. Zdravniške pomoči manj potrebni se bodo morali odkloniti in bi imeli samo nepotrebne stroške z vožnje, če se bodo javili v tem času za sprejem.

— Iz Članom Auto-kluba. Sekcija prodajalcev bencina na drobno v Ljubljani sporoča glede na ugodno rešitev spornega vprašanja med prodajalci bencina in petrolejskimi trgovskimi hišami, da dobijo člani Auto-kluba zopet bencin na običajne cene s popustom 30 para in sicer na sledečih žrpalnikih: Goroc, Tyrševa c. Bohine, Tyrševa c. Jugo-avto, Tyrševa c. Lastnik Gospodarskega c. I. Knez, Gospodarske c. I. Jelačin, Emomala c. Josip Stupica, Slomškova ul. Karel Čokovar, Karlova c. Josip Marinko, Prisojca ul. Perdan, Krokrog trg, R. Demšar, Miklošičeva c. ter Stanko Rozman, St. Vid pri Ljubljani.

— Iz Obrtniškega društva v Ljubljani poziva članstvo, da se udeleži pogreba dolgoletnega člana g. Ivana Keraniča, krojaškega mojstra v Ljubljani, strokovnega učitelja obrtno-nadaljevalne šole itd. Pogreb se vrši izpred mrtvašnice Sv. Jožefa, Vidovdanska 9. v nedeljo 2. avgusta ob 15. popoldne.

— Iz »Zdrženje krojačev« (ie) in sorodnih obrtov pozivljajo svoje članstvo, da se v polnem številu udeleži pogreba dolgoletnega zaslužnega predsednika g. Ivana Keraniča, krojaškega mojstra v Ljubljani, strokovnega učitelja obrtno-nadaljevalne šole, člana bolniške blaginje samostojnih mojstrov itd. Pogreb se vrši izpred mrtvašnice Sv. Jožefa, Vidovdanska 9. v nedeljo 2. avgusta ob 15. popoldne.

ZVOCNI KINO SOKOLSKI DOM

v Šiški, telefon 33-87

Hans Albers, Brigitta Horney, Katha Dorsch, Gusti Huber v filmu lepe in napete vsebine

Hotel SAVOY 217

Predstave v soboto ob 14.9., v nedeljo ob 5. 7. in 9., ponedeljek ob 14.9. uri.

Prihodnji spored:

GRACE MOOR

NOČ LJUBEZNI

— Iz BERLINSKI REZULTATI JUGOSLOVANSKIH SPORTNIKOV V KINU SLOGA. Cenjeno občinstvo obveščamo, da bo oddelk kino Sloga predvajal poleg svojega Ufinega tednika, še najnovejši Foxov zvočni tehnik in to ves čas, dokler bo kino Union zaprt. Ta novost je toliko bolj razveseljiva, ker bodo žurnali baš te dni ob času berlinske olimpijade zelo zanimivi ker bodo prinašali slike in prizore te velike mednarodne športne tekme. Uprava kina Sloga se pogaja te dni z Berlinom glede filmske reportaže specialno naših jugoslovanskih tekmovalcev in upati je, da bomo že v par dneh videli rezultate naših jugoslovanskih športnikov v kinu Slogi v besedi in sliki.

— Izlet po Ljubljani. Mornarska sekcija JS priredi jutri v nedeljo izlet s motornim čolnom po Ljubljani do Podpeči, od tam izlet na Založno goro. Cena tja in nazaj: 10 Din. Odhod ob 8. uri izpred Špičice na Ljubljani, povratek ob 7. uri zvečer.

— Iz Vsi na žegnanje v Beričevu, avto vozi izpred Mestnega doma v nedeljo in ponedeljek ob 3 in 1/2 uri, povratek iz Beričevu obratno ob 1/2 in 1/2 uri.

— Iz Gospodarsko, kulturno in narodno društvo »Barje« priredi jutri v nedeljo pri Jakob Vidmarju »Mokarju«, gostilničarju na lžiški cesti vrtno veselico s plesom. Pričetek ob 15. uri.

— Iz Posvetovalnici in ambulatorij zavoda za zaščito dece v torek, dne 4. avgusta zopet redno posluje.

— Iz Bolniška blaginja sam. obrtnikov v Ljubljani poziva celokupno članstvo, da se sigurno in polnoštevilno udeleži pogreba zaslužnega blaginjaka g. Ivana Keraniča v nedeljo 2. avgusta ob 15. izpred mrtvašnice sv. Jožefa na Vidovdanski cesti.

— Iz Sreška organizacija JNS za ljubljansko okolico vabi na svojo sreško odbora JNS, ki bo jutri ob 9. v restavraciji »Zvezdica«. Na dnevnem redu je politično poročilo, dolžnost obnih zborov občinskih in krajevni organizacij in dolžnost sreške skupštine. Zaradi važnosti dnevnega reda prosimo polnoštevilno udeležbo. Predsednik: — Jutri vsi v Šiško, Na sokolskem letnem televadšču velika ljudska veselica s srečelom in plesom. K obliki udeležbi vabi odbor »Društva za gradbo Sokolskega doma v Šiški«.

— Iz Huda nesreča na stopnem tiru. Na tako svanam »Stokglajus« za skladiščem glavnega kolodvora, sta se dopoldne igrala 7letni sinček delavca Marjan Helve s smartneke ceste ter njegov tovaris 12. letni Franc Zupanc, takisto sin delavca iz Novih Jark. Pri tem je našel Zupanc

kapico od granate, na katero je jel točiti s kamenjem. Naenkrat pa je kapica eksplodirala in je dobil Zupanc težke poškodbe po glavi, prsih in rokah. Naboje je udaril tudi v sraven stojišče Helveja in ga poškodoval po životu ter mu zbil kost v levem kolenu. Hudo razmesarjena dečka so nenadoma odpeljali s reševalnim avtom v bolnico.

Iz Kranja

— Vodovodni odbor ima svojo sejo v ponedeljek 3. avg. ob 14 pop. v mestni posvetovalnici. Obravnavala se bodo važna vprašanja, ki so v zvezi s sedanjo sanacijo kranjskega vodovoda ter razne prošnje za nadaljnje priključke.

— Invalidska organizacija ima jutri v nedeljo 2. avg. popoldne svojo običajno vsakoletno prireditel in sicer na Laborah pri Kranju. Letos se obeta prav zanimiv program, saj pridejo celo pevci iz Ljubljane, pa tudi za vse drugo bo dobro preskrbljeno. Ker je čisti dobiček prireditve namenjen najbolj potrebnim vojnim invalidom in otrokom, pričakujemo, da bo kranjsko občinstvo z dobrim posemom podprlo to dobrodelno akcijo.

Radioprogram

Nedelja 2. avgusta.

8: Radijski orkester. — 8:45: Cas, poročila, spored. — 9: Verski govor. — 9:15: prenos iz Stične: Zvonjenje, koralna sv. maša. — 10:15: Simfonične suite (plošče). — 10:45: Po stiškem samostanu (reportaža). — 11:15: Pevski koncert gđ. Carmen Antič. — 13: Cas, vreme, spored, obvestila. — 13:20: Plošče po željah. — 17: Kmet, ura: Gospodarska slika Stične (gg. Ludvik Puš in inž. Muck Oto). — 18: Iz pravilnega sveta (plošče). — 18:20: Otroška ura: M. klica in Mikec. — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19:30: Nac. ura. — 20: 19:30: Rossini: Semiramis — predigra (plošče). — 20: Dopust je potrebna in lepa stvar, brez razočaranja pa ni nikdar. (Pester večer). Besedilo: Enka, vodstvo: g. Zupan Jože. Sodelujejo: Cl. ad. igr. druž. Cimermanov trio, akademski pevski kvintet, plošče. — 22: Cas, poročila, spored. — 22:15: Prenos iz Berlina: Poročilo o poteku olimpijskih iger (g. Ciril Soukal). — 22:30: Za ples in kratak čas (radijski jazz).

Ponedeljek 3. avgusta
12: Slavni tenoristi pojo (reprodukcije koncert). — 12:45: Poročila, vreme. — 13: Cas, spored, obvestila. — 13:15: Valček na valček (radijski orkester). — 14: Vreme, torza. — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19:30: Nac. ura. — 19:50: Grednirska godba igra (plošče). — 20:10: Moderne olimpijske igre (g. prof. Marjan Dobrovec). — 20:30: Ura narodnih in ponarodnih pesmi. — 21:15: Klavirski koncert g. Marjane Šperl-Kurslove. — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22:20: Koncert zabavne glasbe (radijski orkester).

Lorek, 4. avgusta

12: Reproduciranje pesmi za ples — pevske jazz skupine. — 12:45: Poročila, vreme. — 13: Cas, spored, obvestila. — 13:15: Mandoline v kvartetu in orkestru (plošče). — 14: Vreme, borza. — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19:30: Nac. ura. — 19:50: Operni zbori (plošče). — 20:10: Tkalstvo in njegova zgodovina (g. prof. Franc Pengov). — 20:30: Prenos simfoničnega koncerta iz Dobrne. — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22:20: Ježek in Ježek (petje s spremljeval. kitare).

SLADOKUSEC

Hotel bi imeti vrata kakor žirafa.

— Čemu pa?

— Če bi jedel kaj dobrega, bi trajalo to dolgo, predno bi prišla jed do želodca in tako bi imel večji užitek.

Priprave za olimpijado pred 2500 leti

Kako so utrjevali svoja telesa stari Grki — Po tisočletjih obnovljene olimpijske igre

Ljubljana, 1. avgusta

Olimpijske igre so zdaj svetovni praznik mladine, one služijo sportu, prijateljstvu med narodi in plemenitemu veselju do življenja. Odkar so jih pred 40 leti obnovili, se ponavljajo redno vsako četrto leto v raznih deželah.

Prva olimpijada je bila leta 1896 v Atenah, v domovini slavnih in znamenitih olimpijskih iger starega veka. Zastopanih je bilo tedaj le 13 držav. Po udeležbi najmočnejša olimpijada je bila doslej v Amsterdamu leta 1928, po doseženih svetovnih rekordih pa zadnja pred 4 leti v Los Angelesu v Ameriki. Letošnja, ki se je pričela danes v Berlinu, obeta doseči rekorde tako po količini kakor tudi po kakovosti in v vsakem pogledu prekorači vse dosedanje olimpijade.

Misel olimpijskih iger je vznikla pri starih Grkih, Helenih, pri katerih je bila tudi lahka atletika v najbujnejšem razcvetu. Znameniti antični vaditelji in sportni pisatelji Philostratos je tedaj napisal:

»In kot so vzrok postanka kovinske umetnosti železo in rude, postanka kmetijstva zemlja in njeni proizvodi ter ladjeplombe obstoj morja, tako moremo trditi, da je gimnastika človeštvu od nekdaj prirojena in z njo zrascena.«

Noben narod ni bil do te trditve toliko upravičen kot naš Grki, saj lahko mirno trdimo, da je njihov način življenja obstojal v brezkončnem vezbanju in njihov svetovni nazor v tekmovalnem sportu. Tudi največji njihovi duhovni kot Pitagora, Sokrat, Plato, Aristotel, Sofokle, Evripid, so mu bili udani z enako verno kot navadni državljani. Bleda barva kože ali slabo razvito oziroma pomohčeno telo sta bila največja sramota ter sta mogla povzročiti prikrajanje ter državljskih pravic ali celo njih izgubo.

Pri takih nazorih in ob takih življenjskih določbah atletom ni bilo vedno lahko mirno prenašati neizbežnih naravnih pojavov staranja in propadanja telesnih moči. Milon, olimpijske najodličnejših uspehov, je zaplaval, ko je opazil, da njegove oslabele roke nimajo več mladniške moči in prožnosti.

Pauzanti poročila o Timantu, zmagovalnem pankratiistu: »Ko je atletiko kasneje opustil, je vsak dan preizkušal svoje moči z napenjanjem velikega loka. Nekdaj pa je odšel na potovanje ter je v odsotnosti opustil moči merljivo vajo. Po svojem povratku je na loku zopet poskušal svojo moč. Ker loka ni mogel napeti, je takoj zložil grmado, jo zažgal ter se vrnil v plamen.«

Običajno pa so nekdanji atleti postajali gimnasti, to je vaditelji in vzgojitelji mladine, kakor to tudi dandanes opazamo pri mnogih najodličnejših sportnikih.

Ceravno bi tekoči vek lahko nazvali »stoletje sporta«, smo v tem pogledu neprimerno na slabšem od starih Grkov. Telesno vzgojo si moramo tako rekoč odkupiti. Za to žrtvujemo prosti čas izven poklicnega dela in žrtvujemo denar za članarino, sportne obleke ter drugo. Za svobodnega Grka onih časov je bilo samo ob sebi umevno, da je od svojega sedmega leta dalje skozi vse življenje na državne stroške izpolnjeval svoje telo kot sveto narodno stvar ter se uril do sijajnih uspehov.

Temu so služile palestre in gimnazije. Niso bili to sportni prostori v današnjem smislu, temveč tako rekoč svobodne visoke šole za izobrazbo in gojitve »kalokagajije« — onega edinstvenega načina življenja v skrbno odtehtanem duševno-telesnem ravnotežju razvoja vseh človeških sil, ki je tvorila tajnost ogromnih uspehov tega po šte-

vilu malega naroda na vseh področjih kulture.

Veliki Sokrat je med drugimi modrijani in peaniki prebil pretežni del svojega življenja pod pokritimi stebri dvoranami, ki so v štirikotju obdajale licejsko (Lyceon) vežbišče atenske palestre. Poleg dvoran za filozofska predavanja so bili za primer slabega vremena tam tudi prostori za vežbanje, pokrito tekalnice v dolžini stadiona (192 m) dvorana za vežbe s peskovno vrečo in punching-žogo (kratko in debelo), znojna kopeli, plavalnica, shramba za olje in pesek. Temu je bil priključen stadion za tekme. Imel je obliko zvrnane podkve. Kot stopnice so se vrstile naokoli vrste vrvišnih sedežev za gledalce. Večinoma vse palestre so bile zgrajene na ta način. Brezhibno so združevale lepoto in korist.

Gimnast, glavna osebnost palestre, je moral poleg obvladavanja gotovih telesnih veščin razpolagati tudi z odločenimi duševnimi dobrinami in vrlinami značaj: »Gimnast naj ne bo klepetav in ne nespreten v govoru, da ne bo učinek umetniške vaje ohromel z jezikavostjo in ne izgledal presirov, če bi je ne spremljala lepa govornica. In obvladati mora vso fiziognomiko.« Vaditeljeva naloga je bila, da je proučeval tako telesni kot duševni ustroj svojih gojencev. Skrbno so premetrili tudi učenčev rod, njegov dom, poklic itd. »zakaj težkoče povzroča, kar ni dobrega rodu«

Zmagovalca v olimpijskih igrarh starih Grkov

Zelo važen je bil izraz oči: »Vaditelj naj torej pozna vse v očeh ležeče znake značaja, po katerih se izdajo vsi zanikni in zlobni, nedelavni in nestanovitni in nezmeri. Zakaj drugačen je značaj črnookih, drugačen svetlih, modrih in s krvjo podplutih oči, drugačen tudi rumenih in marogastih, strlelih in upadlih, ker narava je označila letne čase v ozvezdjih, značaje v očeh.« Zakoni denosti, prednost mladostnih in zdravih staršev za atleta so bili že tedaj dobro znani kot conditio sine qua non sportne sposobnosti. Otroke starejših roditeljev so vežbali mnogo prizanesljiveje, kar so se hitreje utrudili. Različno je bilo ravnanje z vročkrvnimi (koleriki) in ravnodušnimi (flegmatiki).

Po tem so proučili telesne pripravnosti, medsebojno razmerje udov; gotove hibe in boleznijo so skušali odpraviti iz zdravstveno gimnastiko in odredili so sposobnost za določene načine boja. Peteroborec naj bi bil srok, lepo rascen, dolgih udov, ki so mu bili koristni pri skoku in metu. »Kdor bi se rad odlikoval v vztrajnostnem teku, mora biti v plečih in tilniku širok, imeti pa mora nežne in lahke noge kot stadionski tekač (na kratke proge). Oni namreč spravijo svoje noge potom rok v ostro tekalno gibanje, istočasno operutničenji z rokami; v trajnostnem teku delajo tekači tako na cilju, v ostalem času gredo skoro korakoma.« Tekal na kratke proge naj bi bil močan, »zakaj začetek dobrega tekača je dober zagov (start).«

Resnično je pomembno in značilno dejstvo, da se je za isto udejstvovanje pred 2500 leti zahteval in odgal enak stas, kakor ga danes občudujemo na naših najboljših lahkih atletih!

Najglavnejši in neizbežni deli grškega treniranja so bili masaža, oljenje in pranje. To so delali posebni nameščenci, alepti. Skozi stoletno skušnjo prečiščeni do skrajnosti so mogli ti bistveni deli grškega vežbanja siljajno vplivati na oblikovanje atletov. Zani-

miva sta poznavanje in uporaba raznih vrst zemlje: ilovna naj bi telo čistila in odstranjevala akidnine (neka smer v modernem naravnem zdravlju pripisuje ilovici povsem iste lastnosti), črna naj bi telo redila, prah opeke je odpiral založene znojnice in pripravljalo telo do potenja, prah zemeljske smole je mogel »prehlajeno ogreti«. Isto-tako znana je bila uporaba solnčnih kopeli.

Spolna vzdržnost je bil drugi, večinoma zelo strogo izvajani pogoj grškega treniranja, ker je bil Grkom pač dobro znan njen odlični vpliv na telesni ustroj.

Priljubljene so bile tetradne — štiridnevne zaporedne vežbe. Prvi dan so atleti pripravili, drugi dan so ga močno utrudili, tretji dan se je odpočil in četrty dan je bil srednje zaposlen. Ko si je odlični rokoborec in olimpijski zmagovalac Gerenos pri neki pojedini pokvaril želodec ter je zato prekinil s tetrado, ga je razkačeni vaditelj ubil. Tako je bila tedaj stvar stroga in resna! Tudi vaditelji samemu je grozilo šibanje, če se je pri zadnji 30 dnevni vežbi zoperstavil helanodikom, bojnim sodnikom. Njegov varovaneec je moral, če je hotel biti pripuščen k igram, prisesti, da se je zanj najmanj deset mesecev najnaporneje uril.

Neverjetno se je posrečilo odlični gospe Ferentiki z Rodose, hčerki znamenitega borca s pestmi Diagora. Sama je svojega sina vežbala v vseh telesnih vajah in ga pripravljala za nastop na olimpijadi. Da bi ga ne izgubila izpred oči, se je preoblečena v moškega vtihotapila v Olimpijo, kar je bilo ženam pod smrtno kaznijo prepovedano. Tam mu je pred očmi helanodikov nadalje dajala navodila pri vseh telesnih umetnostih. Ko je bila prevara kasneje le odkrita, jo je pred smrtjo s pečin obvaroval le njen vzvišeni rod.

Vežbe in tekme so se vrstile po starostnih razredih: dečki, efebi, možje. S telesno vajo mladine so pričnili že zelo zgodaj. Igre z žogo, vaje z ročico, prožno korakanje in skakljanje so jo varujoče pripravljali za lahko atletiko; dviganje, prenašanje in razni prijemci pa na težko atletiko, rokoborbo, boksanje in pankracijono, to je zveze rok in pesti. Tekalci so vadili v globokem teku počasi, da so pri tekmah razpolagali s svojo močjo in brzo nog. Da bi se rešili nadležnega zbadanja na strani, so si dali vranico izgati ali celo povsem odstraniti. Za splošno okrepitev telesa so posebno metal, in skakačem služile proste vaje z držali, rotkami ali sličnimi uteži, ki so jih pri skoku vtihtali. Rokoborci in boksači so poleg pridnega vežbanja s peščeno vrečo, punching-žogo in v senčnem boksanju zelo radi opravljali težka poljedelska dela kot oranje in prekopavanje.

Nobenemu delu vežbe pa niso posvečali toliko pozornosti kakor prehrani. V evroto dobi grške atletike do 4. stol. pr. Kr. so se zadovoljili s čim najpraprastejšo hrano iz ječmenovega kruha, nesoljenega kruha iz pšeničnih otrobov ter iz volovjega, kosjega in srnatega mesa. Z nastajajočim propadanjem in premočjo poklicnih atletov so se pojavili novi poizkusi in nove smerice prehrane, vse z osnovno težnjo po čim večji porabi suhih snovi. Povsem vegetarijanske (rastlinske), ki so priporočale le posušeno pšenico, smokve in sveži sir, so se menjavale s pretežno mesnimi, ki so po potrebi predpisovale svinjino, govedino in kozlovino. Tega so uničili atleti velikanske množine, kakor tudi posebno pripravljene kruha, in to vsako zase, ker so verovali v večjo prebavo ločenih jedi.

Rokoborec Milon je pospravil dnevno po 20 funtov mesa in kruha. To se ni bilo dosti v Olimpiji je snedel v enem dnevu 14 letno govedo in kasneje za zajtrk skupno s tovarškim v stavi celega vola. Dosegli so sicer tako nakopičenje mogočnega grmad mišičevja, nasprotno se je pa enostranstvo prehrane maščevala s težko zaspanostjo, z epileptičnimi napadi in z duševno otopenostjo. »Neuporabne kot svinje za kakršnokoli vojaško ali državljansko delo« jih imenuje Galen. Zaman so se trudili najboljši duhovni narodi kot Sokrat, Plato, Evripid, Aristotel, z opozarjanjem na veliko in nevarno škodo, ki jo narodu povzročajo poklicni atleti s svojo kupljivostjo, brezuspešno je bilo njihovo prizadevanje, da bi množice odvrnili od hrepenenja po senzacijah. Ni bilo mogoče sadržati propasti, dokler niso tudi polednji ostanki nekoč plemenite grške gimnastike utonili v močvirju rimskega gladijatorstva.

Pa se je po tisočletjih vrvišena misel olimpijskih iger znova pojavila in pred štirimi desetletji spet obnovila ter bo letos od 1. do 16. avgusta obhajala v gmakli državni protokolirni svoj veliki mladinski praznik. Sledeč zgledu starih Grkov, ki so na svojih novih upodabljalih različne načine sporta, kar nam je ostalo ohranjeno še iz 5. stol. pr. Kr., je tudi nemška pošta uprava

izdala za berlinsko olimpijado serijo znamk, ki predstavljajo razne sportne panoge.

XI. olimpijada! Danes popoldne vkoraka v mogočni stadion moštvo 52 narodov s svojimi državnimi prapori ter položijo olimpijsko prasego pravega sportnega tovarištva. V mogočni štafeti so prenašali (akosi Jugoslavijo od 26. do 28. t. m.) sveti odenj iz starega posevečenega mesta Olimpije v Berlin, da med grmenjem častnih strelav prižgo z njim

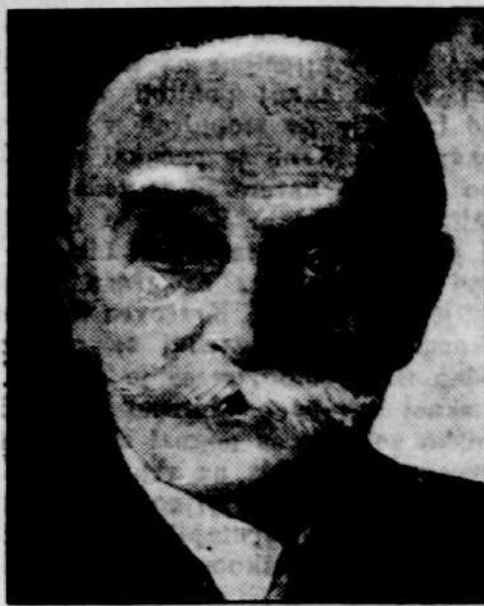
olimpijski plamen na stolpu stadiona. Na visokem jamboru borišča zaplapolala bela zastava s petimi medsebojno vpletenimi obroči, pripodoba petih delov sveta, prvi zapoje olimpijski zvon, vabeč mladino vsega sveta na junaki mejan in pozdravljajo stotisoče gledalcev, ki bodo 14 dni pričče plemenitega tekmovalja za svetovno prvenstvo v 19 sportnih panogah.

V. P.

Berlin na pragu olimpijade

Nemci so storili vse, da bi zasenčili vse dosedanje olimpijade — Otvoritvene svečanosti

Berlin, 1. avgusta. Vsa Nemčija živi v znamenju olimpijade. Kamor se obrne oko, povsod naleti na isti simbol — pet olimpijskih krogov. Zlati živalno vrvenje je v Berlinu. Povsem je spremenil svoje lice, vsa je v zastavah. Prevedu je sicer klopčasti križ, toda na vseh glavnih ulicah plapolajo v vetru tudi zastave sodelujočih držav. Na ulicah vlada silna gneča pisane oblečenih množic, ki so prišle v Berlin, da prisostvujejo največji prireditvi, kar jih je kdaj doživela Evropa. Vsi narodi sveta so zastopani, od najbolj belega nastopnika arijskega plemena do najtemnejših zastopnikov žrnega kontinenta, vose pa še pestro razmnoženje Azijcev, bronastih Indijancev, napel trnih južnoameriških mušketov, perumskih mesticov in temnoplohih bradatih Singalezov iz kraljestva džunglje. Prava babičnaka smešnja, kajti skoraj ni jezika, ki bi ne bil zastopan vsaj po enem svojim predstavniku. Ni to morda Zengva, kjer so se zbrali zastopniki vsega sveta, da bi se za zelenimi mizami kosali v diplomatski spretnosti. Tem ljudem ni mar politika, vsi so prišli zaradi sporta, kjer odloča le telesa sila posameznika, pa naj bo zastopnik malega ali velikega naroda. Tu nimajo odločilne besede velesile, tudi najmanjša država ima pričko, da doseže najvišjo laurico — zlato olimpijsko kolajno. Je to borba uma in telesne moči, v kateri ne odloča številna vojna mornarica in boljše orožje — vsi imajo enake pogoje za zmago.

Baron Coubertin

Točno ob 12.50 pripejo po Viljamovi cersti olimpijska štafeta. S plamenico prižge olimpijski ogenj na posebnem oltarju na veseličnem vrtu, kjer bo gorel do 15.50, ko ga bodo prenesli k otvoritvenim svečanostim v olimpijski stadion. Ob 13. so častni gostje povabljeni k Hitlerju.

Ob 18. se začne prevoz častnih gostov na državno sportno polje. Povorko bo zadržal Hitler. Tik pred stolpom z olimpijskim zvonom bo Hitler izstopil in odšel v spremstvu predsednika mednarodnega olimpijskega odbora grofa de Baillet-Latour in predsednika nemškega organizacijskega odbora bivšega državnega tajnika dr. Lewandta med spajanjem aktivnih atletov proti maratonskim vrtom. Njegov prihod bo oznanilo 60 fanfaristov. Hitler seveda mesto v častni loži, nikar bo godba zmagala nemško himno. Takoj nato zapoje olimpijski zvon, na drogovihi pa se bodo dvignile zastave vseh sodelujočih držav. Potem postopajo v Gledjo na čelu in Nemčijo na koncu po ušesnem redu sodelujoči narodi. 40 minut bo trajalo, dokler se ne bodo vsi nazvratli sredi stadiona. Najprej bodo prečitali pozdravne besede ustanovitelja modernih olimpijskih iger barona Coubertina, nato bo pozdravil tekmujoče narode dr. Lewald, ki bo svoj govor zaključil s pozdravom na Hitlerja, naj otvori XI. olimpijske igre. Ko se bo to zgodilo, bodo dvignili na glavnem drogju olimpijsko zastavo, sadonele bodo fanfare in pozdravni ateti. 30.000 golobov plamenj bo pa vsenu svetu sporočilo veliko vest. Obenem z golobi bo šla ta vest tudi po brezščitnih valovih v še hitrejšem potu, tu v svet in na sporodila, da se je olimpijada pričela. Godba bo zmagala olimpijsko himno. Konaj bodo utihli ogle, glasovi, se bo pri vzbožnih vrstah stadiona prikazala olimpijska štafeta s plamenico, s katero bodo prižgali ob maratonskih vrstah olimpijski ogenj, ki ga ne bodo pogasili do konca olimpijade. Za tem bo stopil iz vest tekmovalcev grški kmeti Spiliades Louis, maratonski zmagovalci l. 1896 na prvi olimpijadi v Atenah in bo z atenskim županom Kotziassom izročil Hitlerju oljko, v večjo iz vasi Olimpije kot simbol olimpijske zmag.

Sledila bo olimpijska prisega, ki jo bo govoril nemški olimpijski Ismayr. S tem bo otvoritvena svečanost končana, tekmovalci se bodo zopet razvrstili v povorko in zapustili stadion. Ob 18. bo olimpijski stadion zopet izprazen, vendar ne za dolgo, kajti že naslednji dan se prične tekme.

Z Jesenic

Jesenjski protituberkulozni diptazer v soboto dne 8. avgusta ne bo posloval. Zato pa bo posloval še v sredo 5. avgusta ob 14. uri in na praznik 15. avgusta dopoldne.

DOBER NAMEN

Sodnik: Kdaj boste končno nehali klati? — Čim se mi posreži ukrasti kaj večjega, gospod sodnik.

André Theuriet;

52

Nevarna lepota

Roman

Obmolnila je in zaplakala. Videč, kako ji teko solze po licih, se je Jakob polagoma omehčal. Spomin skrušene žene na trenutke sreče v Priure je prinesel izpremembo v njegovo srce. Srce se mu je skrčilo, živčna napetost je popustila in pokleknil je k Tereziji in nogam. Odstranil ji je roke z obraza in ji hotel poljubiti solzne oči. Terezija ga je pa palmila od sebe in mu obrnila hrbet.

— Ne, postite me! Kaj ne razumete, da mi je vaše laskanje zdaj zoperno? Saj se čistite po oni ženščin, pred katero ste tudi klečali in ji poljubljali roke.

— Terezija, — se je branil slikar, — prisegam ti, da se motiš. Nič podobnega se ni zgodilo. Res sva se sestala z baronico Lieblingovo na reduci, za hlo sem se spozabal in pristal na njen predlog, da bi se odpeljala na kratek izprehod. Zdelo se mi je, da bi bil smešen v njenih očeh, če bi ne držal besede.

de. Peljala sva se skupaj in moja edina krivda je, da sem ti to zamolčal. Obžalujem, da sem se dal pregovoriti koletni, vrtoglavi ženski in zato te ponižno prosim oduščanja. Tebe edino ljubim in ti edina imaš pravico do mene.

Toda gorje, v trenutku, ko so prosila njegova usta oduščanja, je videl med seboj in Terezijo podoba Manie, kakor da ga hoče zalotiti na laži. Misli so se mu neizprosno vračale na pot v Villefranche. Ni se mogel iznebiti spominov na belo postavbo baronice Lieblingove, sklonjeno k njemu, na njene zapeljive oči, na gola ramena, ki jih je bil za hip objel. Hočeš nočes se začuti, da se je njena podoba prikradla v toplo zatijše njegovega rodbinskega življenja. Sicer je pa Terezija že slutila nekaj podobnega, ker se ni dala omehčati. Jakobove prošnje niso nič zalegle, saj niso, govorile njenemu srcu, saj niso mogle razvneti vse oduščajoče ljubezni.

Malda žena je obožno odkimala z glavno.

— Storiš te težak greh in vsi vaši ugovori ga ne morejo odkupiti. Sami ste zastrupili moje zaupanje in čeprav mi zdaj prisegate, bom vedno pomnila, da ste me enkrat varali in da torej ne morem biti prepričana, da me tudi v bodoče ne boste varali. Hoteli ste me

preslepiti z lažjo in kdo mi zdaj jamči, da mislite to iskreno? Ah, — je vzdihnila krčevito sklenjenih rok. — Razočaranje je še mnogo hujeje od vaše nezvestobe. Naravnost grozno je, da me je varal mož, ki sem mu tako brezmejno zaupala in da čutim, kako počasi umira moja globoka ljubezen.

Jakob je stopil k nji, da bi jo prijel za roke.

— Ti me ne ljubiš več, Terezija...

Ne, to ni mogoče!

— Ah, — je odgovorila vsa obupana, — nikar me ne vprašuj, kaj se godi z menoj. Samo to ti lahko povem, da mi srce krvavi od bridkosti... Ne vem, kaj se bo zgodilo, ne vem, če bom imela toliko moči, da bi ti mogla oduščiti. Toda moje srce je zadel smerten udarec, ta rana se ne bo nikoli zacelila. Nikoli, — je ponovila in tiho zahtela.

Jakob jo je poslušal ves otočen in skrušen. Rad bi jo bil znova prosil oduščanja, pa se je bal, da ne bo uslišal. Pri njenih zadnjih besedah se je ugriznil v ustnico in ko se je obrnil proč, mu je obstal pogled na šopku tuberos. Potegnili jih je iz gumbice in jih zmčkal v roki.

— Pomirite se, — je dejala Terezija videč, kaj je storil. — Nič ne bo ničesar opazil. Preveč sem ponosna, da bi kazala drugim svoje gorje. Bolelo bi

me, če bi vaša mati le za hip opazila, da vas ne ljubim več. Upam, da boste tudi sami razumeli, da je najina dolžnost ohraniti v meni navzočnosti mirno kri in storiti vse, da se ne oropava njene iluzije. Zadostuje, da je ena nesrečnica tu. Zagotavljam vas, da se bom znala premagovati tako, da ne bo nihče opazil, da nisva srečna... Lahko noč.

Prižgala je svečo in položila roko na kljuko.

— Terezija! — je zaklical Jakob, — ne bodi neizprosna, nikar ne odidi tako od mene!

Prizanesljivejša in dalekovidnejša žena bi bila tisti hip razumela, da bi lahko s svojo prizanesljivostjo še pridobila vso možovo ljubezen ali vsaj naklonjenost. Toda Terezija je bila prava hči kršnega langroškega k'ra. Bila je izredno trmasta in prav tako zakrknena v svojem gnevu, kakor je bila neomajna v svoji ljubezni. Zato ni znala izkoristiti tega ugodnega trenutka, da bi si z oduščanjem znova pridobila omahujoče srce svojega moža. Zaslepljena po bolesti se niti obrnila ni, temveč je odprla vrata in odšla.

Jakoba je znova obšla jeza. Nekaj časa je ves razburjen hodil po sobi, potem je pa sklonil z rameni in se alekel.

Pa naj bo, — je pomislil in legel na posteljo. Če sem se pregrešil, sem imel najboljši namen popraviti svojo napako. Mar je moja krivda, da me noče poslušati... Ne da bi se zavedal, se je polagoma pomiril v svojem razburjenju. Nepomirljivost mlade žene je kaj hitro pomirila njegovo vest. Z njo jezo si je pojasnil položaj med njima in Jakob se je lažje posvetil ljubezni do Manie. Spal je slabo, kar ni nič čudnega, in prebudit se je težkega srca.

Hitro se je oblekel in odšel k prijatelju Lechautru na jahto v Hebece.

Slikar je šel spal v udobni kabini. Pomeni si je oči, ko je zaslišal težke Jakobove korake.

— Oho, ga je pozdravil, — ti si, cigan? Menda hočeš zvedeti, ali sem že odnesel tvojo kuto v izposojalnico. Bodi brez skrbi, pomoči, ko sem se vrnil domov, sem naročil mornarju, naj jo odnese tja in zdaj je vse v redu. Ko si odšel na sestanek, sem se izprhčjal sam s Peppino po Corsu... Ah, fant moj, ta mala cvetličarka, to ti je dekle! Bodra... dražestna, da ti jo kar ugriznil. Veselje jo je gledati, kako hlastno je risoto in ravioli... In pri vsem tem je neverjetno duhovita, iskanjiva, Verjemi mi, da sem se kar pomladil pri nji... Zdaj pa govorite, kaj se kaj počutite?

Vlomilci v splošni bolnici

Vlomilca sta bila dva, enega so zasačili, drugi pa je odnesel pete

Ljubljana, 1. avgusta.

Danes ponoči so bili drzni vlomilci zopet na delu in sicer v glavnem poslojpu splošne bolnice. Bilo je kmalu po polnoči, ko je prikorakal po Zaloški cesti organ Zavoda za zaklepanje in straženje, ki je kontroliral, če so v redu vrata in roloji lokalov. Približno ob 1. je prišel do glavnega poslojpa splošne bolnice. Kar je pod streho začel nenavaden šum. Zdelo se mu je, da je zagledal tudi luč. Vse to se mu je zdelo sumljivo, in je opozoril bolniškega vratarja Karla Kraševca, ta je pa nemudoma telefoniral na vodmatsko stražnico. Takoj je obvestil tudi dežurnega zdravnika dr. Petra Kruha, s katerim sta stopila na stopnice, vodeče na podstrešje. Kmalu sta zadržala v podstrešju pritajene korake in zaglušil ropot. Spoznala sta, da so na delu vlomilci in sicer baš nad blagajniško sobo.

Medtem so se pripeljali na kolesih štirje stražniki, ki so takoj pohitili v bolniško poslojpe in dalje po stopnicah v podstrešje. Zdravnik dr. Kruh je počakal pred blagajniško sobo, iz katere se je tedaj že začel večji ropot. Vrtar Kraševac je skušal odpreti podstrešna vrata, ki so bila pa zaklenjena in ključavnica zamašena, zato je bil prisiljen vdreti jih. Kraševac z dvema stražnikoma pa je bil tedaj že prepozen, kajti eden izmed lopovov se je medtem že spustil skozi izgrebeno odprtino v stropu v blagajniško sobo in se pogladi skozi odprto okno prvega nadstropja na vrt, drugega, ki je šel bingljati skozi odprtino, pa je zagrabil dr. Kruh in ga trepetajočega izročil drugima dvema stražnikoma, ki sta čakala spodaj.

Pobeglega prvega vlomilca so nekaj časa zasledovali, a se mu je posrečilo v temi skriti se in pobegniti čez ograjo v noč. Dočim so drugega odvedli na policijo. Na podstrešju, deloma pa že v blagajniški sobi, so našli policijski organi več novega vlomilkega orodja, ki sta si ga vlomilca nabavila najbrž v Ljubljani. Poleg drugega sta imela pripravljeno tudi velik sveder za vrtanje blagajne, v kateri je bilo približno 14.000 Din gotovine.

V aretirancu so na policiji spoznali 27letnega, bivšega natakara Josipa Stiberja, doma iz Zelenege dvora pri Varaždinu. Stiber je znan žepar, ki je kradel tudi po Ljubljani. Ze prej je bil večkrat prijet, l. 1934 pa se je pridružil v Ljubljani večji žeparski družbi, ki je kradla posebno na velesejmu. Takrat je bil prijet in obsojen na mesec dni zapora, kasneje pa je bil izgnan za dobo 3 let iz Ljubljane. Izgnan je tudi iz

Zagreba ter Siska, kjer je kradel in s pajdasi vlamjal tudi v blagajne. Kdo je njegov pajdaš, Stiber noče povedati.

Vlomilca sta prišla v podstrešje bolnice najbrž v večernih urah, na posel pa sta šla šele pozno ponoči. Pripravila sta se na vse eventualnosti in sta odprla tudi okno na strehi, ki sta ga odlomila, da jima je zdrnilo po ostrežu in se ujelo na žlebu. Za umik iz prostorov, kjer je blagajna sta pripravila tudi daljšo vrvo, ki sta jo vrgla skozi okno, a jima kasneje ni služila.

Iz Celja

—c Obisk tujcev raste. V juliju je obiskalo Celje 1433 tujcev (935 Jugoslovenov in 498 inozemcev) nasproti 1080 v letošnjem juniju in 1312 v lanskem juliju. Močno se je povečalo zlasti število inozemskih gostov, ki prihajajo letos v velikem številu v Celje na oddih.

—c Umrlj v juliju. V preteklem mesecu je umrlo v Celju 31 oseb in sicer 11 v mestu in 20 v javni bolnici.

—c Pogreb gđ. Marije Zupanove, učiteljice na dekliški meščanski šoli v Celju, bo v nedeljo 2. t. m. dopoldne v rojstnem kraju pokopane na Selu pri Bledu.

—c Dve maši za planince. V ponedeljek 3. t. m. dopoldne bo mašno opravilo v kaneleci sv. Cirila in Metoda na Moliški planini pod Ojstrico. Kakor vsako leto, se pričakuje tudi letos velika udeležba planincev in domačega prebivalstva iz Lj. Solčave in drugih okoliških naselij. — V nedeljo 9. avgusta ob 10. dopoldne pa bo planinska masa pod milim nebom na planini Okrešlju nad Logarsko dolino. Tudi na Okrešlju pohiti vsako leto k božji službi mnogo planincev, ki se jim pridružijo letoviščarji iz Logarske doline in drugi izletniki. Mašno opravilo opravi domač gg. župnik na Moliški planini lučki, a na Okrešlju solčavski. — Savinjska podružnica SPD v Celju vabi planince, da nabitijo v velikem številu k planinskemu mašam.

—c Nedeljski nogomet. V nedeljo ob 17.30 se bo pričela na Olimpijskem igrišču v Gaberju zanimiva revanšna kvalifikacijska tekma med SK Olimpij in SK Ptujem. Ob 16. se bo pričela predtekma rezerv Atletikov in Olimpa.

—c Nočno lekarniško službo ima do vstega petka 7. t. m. lekarna »Pri križu« na Kralja Petra cesti.

—c V celjski bolnici sta umrli v četrtek 5-letna posestničkova hčerka Marija Vogova s Turneca pri Stinici in 2-letna hčerka hčerka Stefanija Kamškova iz Št. Janja pri Velenju.

—c Dr. Jože Flajs v Celju ne ordinira od 3. do 23. avgusta.

MALI OGLASI

beseda 0,50 para, davek 3.—, beseda 1 Din, davek 3 Din.

prekladi

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko — Popustov za male oglase ne priznamo

PRODAM

Beseda 50 par davek 3.— Din
Najmanjši znesek 8 Din

SOTOR

skoraj nov 4—6 oseb se ugodno prodaja. Ogleda se Tržaška cesta 21, Uršič. 2122

La HRUŠKE

sveže, namizne, debela jabolka, češnje bele, plave, Košare 40 kg Din 124.— franko voznina razpošilja G. Drechsler, Tuzla. 2108

BUKOVI ODPADKI

suh, kratko žagani, zopet na razpolago Ivan Šiška, tovarna parketov, Metelkova 4. tel. 22-14 2062

POCENI DRVA

Kratko žagani suhi bukovski odpadki se dobe pri Lavrenčič & Co., Vošnjakova ul. 16, dokler traja zaloga. Telefon 23-74. 2127

PRISTNO VINO z otoka VISA se toči po 7 Din, restavracija Frankopanski dvor, Ljubljana VII. 2137

RAZNO

Beseda 50 par, davek 3.— Din
Najmanjši znesek 8 Din

Otvorjam

danes gostilno „Pri Kaučiču“ PRIVOZ.
Se priporoča A. Vinko Roje

LAHKA LETNA OBLACILA burat kaša, lister in damske sportne hlače v odlični izdelavi si nabavite najceneje pri Preškerju, Sv. Petra cesta 14. 6. R.

50 par estlanje

szuriranje vezenje zavese, perila, monogramov, gumbic velika zaloga perja a 6,75 Din. Ljubljana, Gospodarska 12.

LETOVIŠČE

in kopališče Ivo Šorli, Gorenja vas nad Skofjo Loko se priporoča. 1902

KLIŠEJE

ENO VEČBARVNE

JUGOGRAFIKA

SV. PETRA NASIP 23

V HOTELU METROPOL

v novi zgradbi s posebnim vodom se oddajo v prvem nadstropju pisarniški in obrtni lokali. V drugem nadstropju mešne sobe s kopalnicami, tekočo toplo in mrzlo vodo. 2125

DOM NA POLZEVEV

(600 m) nad Višnjo goro, idealno letovišče, krasni sprehodi, moderen komfort (elektrika, telefon, kopalnica). Zol. postaja in pošta: Višnja gora, Celotni penzion Din 30 in 35, Prospekti: SK Polž, Ljubljana, Beethovnova 2. 2124

LOKAL S SKLADIŠČEM

in betonirano kletjo, na zelo prometnem kraju v Zagrebu, Petrinjska ul. 26-a, eventuelno s popolno opremo in urejeno s kolonialno - specerijsko trgovino se oddaja. Vprašati je pri Bernat Lederer, gornji naslov. 2128

DOPISI

Beseda 50 par, davek 3.— Din
Najmanjši znesek 8 Din

DVIGNITE PISMA

v upravi »Slov. Narodac C. D.«, Cistost 1918, Dober obred, Dolgoročno posojilo, Gotovina 1002, Iskreba ljubezen, Karezza 822, Odlični predmet 833, Plačam pol leta naprej, Spomlad 117, Strog diskretno 578, Samotar 673, Srečna ljubezen 5330, Samostojno 20, »10.000« — 1880.

ŽENITEV

SLOVENKO samostojno želi bi poročiti — Vse vrline njene znal bi tudi ženi! — Cenj. ponudbe na upravo lista pod »Simpatici« oboževalca. 24=34. 2126

POUK

Beseda 50 par davek 3.— Din
Najmanjši znesek 8 Din

STROJEPIŠNI POUK za časa počitnic (po desetprstnem sistemu) za začetnike in izveščane. Večerni tečaj. Učna ura znižana na 2 Din. Vpisovanje dnevno. Pričetek novega tečaja 4. avgusta. Christofov učni zavod Domobranska c. 15. 2101

MALI OGLASI

»SLOV. NARODU«
IMAJO
SIGUREN USPEH!

Najmodernejši aparat

za trajno ondulacijo sem danes prejel. Uspeh dela nenadkriljiv. Brez žic, brez elektrike. Krasna in trpežna frizura. FRIZERSKI SALON

Franchetti Engelbert

NOVO VODSTVO

Tyrševa c. 20, vis-à-vis kavarnar »Evropa«.

Nobena senzacija, ker je že vsem znano, da igra

v kavarni „Central“

priznana damska kapela. Vsako soboto in nedeljo odprto celo noč. Ljvstna vina, topli in hladni prigrizki po zmerni ceni. Torej vsi

v kavarno „Central“!

A. KASSIG

SPECIALNA TRGOVINA UNIFORM

se preseli dne 5. t. m.

V NOVO UREJENE PROSTORE

na Miklošičevi cesti 17

(Palača Vzájemne posojilnice) v neposredni bližini glavnega kolodvora.

OGLEJTE SI NAŠO BOGATO ZALOGO VSAKOVRESTNEGA BLAGA, ČEPIC, ZNAKOV I. T. D.

ZAHVALA

Ob nepričakovani smrti našega nadvse ljubljenega soproga in najskrbnejšega očeta in brata, gospoda

Venčeslava Kubelka,

kapetana korvete v p.,

se najiskreneje zahvaljujemo vsem in vsakemu posebej, ki je prihitel od blizu in daleč ter je kakorkoli lajšal našo bol. Predvsem smo dolžni zahvalo prečistiti duhovščini, komandantu divizijske oblasti gospodu divizijskemu generalu Petru Nedeljkoviću, oficirskemu zboru za častno spremstvo, udruženju bojnikov ter vsem sorodnikom, prijateljem in znancom, ki so v tako obilnem in castnem številu spremlili blagopokojnika k zadnjemu počitku, in onim, ki so krato predragega rajnega obsuli z venci in šopki prekrasnega cvetja. Zahvaljujemo se posebej še našim dobrim sosedom na Bledu, ki so nam bili v pomoč v teh težkih urah. Obenem se zahvaljujemo za izraze sožalja, ki so nam bili v tolažbo.

LJUBLJANA, dne 1. avgusta 1936.

GLOBOKO ZALUJOČI RODBINI
Kubelkova in Kambičeva

POSETITE JUBILEJNI

„V. MARIBORSKI TEDEN“

1. DO 9. AVGUSTA 1936

Pod pokroviteljstvom Nj. Kr. Vls. kraljeviča Andreja. 50% popust na železnice od 30. julija do 11. avgusta 1936. Revija gospodarstva, industrije, obrti, trgovine, kmetijstva in kulture. Veliki kongresi in številne razstave ter koncerti. Veselični park.

MARIBORSKI OTOK IN ZELENKO POHORJE VAS VABITA

Makulturni papir

proda

uprava „Slovenskega Naroda“, Ljubljana, Knaflijeva ulica šte. 5

NIZKE CENE

dvokoles, otroških-igračnih-invalidskih vozilov.

prevoznih trikotnikov, šivalnih strojev. Cenik franko. TRIBUNA F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovska cesti Podružnica Maribor, Aleksandrova cesta šte. 26.

Oglas:

Vsi si želimo konca nepovoljnega stanja na denarnem trgu in iz tega izvirojoče gospodarske krize! Priznanje, ki ga po celi državi uživa slovensko denarništvo, temelji zlasti na vzorni urejenosti naših hranilnic, na gospodarnosti in vztrajnosti slovenskih hranilcev, ki so svoje denarne zavode dvignili do takega ugleda in pripomogli domovini do blagostanja!

Pomagajmo si sami!

Vlagajmo svoje prihranke, vir blagostanja, v domači največji denarni zavod, to je

Mestna hranilnica ljubljanska v Ljubljani

Dalmatinska vina

iz najboljših vinogradov Dalmacije na polotoku Pelješcu, točimo začasno po lastnih cenah

v vinotoču na Poljanski cesti 17.

Belo in črno liter Din 7.—. Pri odjemu nad 10 l samo 6.50! P. n. občinstvo je naprošeno, da se prepriča o kakovosti vina. Priporoča se

MILOŠ VLADIMIR